

SREDA, 27. JANUARJA 2016

št. 21 (21.561) leto LXXII.

1,20 €

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 pa v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786339, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

<http://www.primorski.eu> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLAĆANA

V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione
in Abbonamento Postale - D.L.
353/2003 (convertito in Legge
27/02/2004 n°46) art. 1,
comma 1, NE/Ts

6 0 1 2 7
9 7 7 1 1 2 4 6 6 6 0 0 7

Izkoristite
še zadnje dni
za poravnava
naročnine 2016!

čas mate do
31. januarja.
Ne zamudite!

HRVAŠKA - Na 3. strani
**»Istra, skoraj bolje,
da bi bila del Italije«**
Izjave novega ministra za kulturo

KULTURA - Na 10. strani
**Gonars: slikar in
zdravnik izza žice**
Knjiga o slovensko-italijanskem prijateljstvu

GORICA - Na 13. strani
**Po enem dnevu
»odgnali« delavce**
Spomeniško varstvo prekinilo rušenje

TRST - Cvitkovič
**»Film je film,
ne glede
na dolžino«**

TRST - Franco Frattini na poslovni šoli MIB predaval o Evropski uniji in Balkanu

»Schengen mora ostati«

TRST - TPPZ Pinko Tomažič

Bakle za mir in kulturo sožitja

FOTODAM@N

TRST - Nekdanji zunanjji minister Franco Frattini je včeraj predaval na poslovni šoli MIB. Zanimivo srečanje je potrdilo evropsko perspektivo držav Zahodnega Balkana, saj je integracija tega območja v EU-ju eden izmed najnajih izzivov pri izgradnji stabilne in enotne Evrope. Frattini je bil kritičen do postavljanja žičnatih ograj in mnenja, da je potrebna usklajena evropska politika, ki bi preprečila radikalizacijo nekaterih skupin muslimanskih prebivalcev. Destabilizacijo in radikalizacijo tega območja bi po njegovem lahko preprečili z investicijskim in razvojnimi zagonom. Predmet predavanja je bila tudi Makedonija, ki bi potrebovala pomoč vseh evropskih držav. Spomnil je na predloge, ki jih je kot evropski komisar predlagal kolegom, a so jih zavrnili z argumentom, češ da še ni čas za tako draščne ukrepe.

Na 2. strani

FOTODAM@N

TRST - Jan Cvitkovič je star znanec Tržaškega filmskega festivala. Tu je že predstavil marsikateri svoj film, letos pa kar dva: kratkometražni Ljubezen na strehi sveta so selektorji uvrstili v temovnali spored festivala, celovečer Šiška Deluxe pa predvajali v sekcijs Žanrska presenečenja. Slovenski režiser se, kot pravi, z enakim veseljem posveča kratkim in dolgim filmom: kot bi prvič stal za filmsko kamero. »Film je film, ne glede na dolžino.«

Na 11. strani

TRST - Tajnik SL zahteva več kontrol na meji

Matteo Salvini v Trstu: politični shod in pretep

TRST - Odlok vladne komisarke o prostocarinskih conah

Končno zelena luč za razvoj »novega« starega pristanišča

TRST - Vladna komisarka za Furlanijo-Julijsko krajino Francesca Adelaide Garufi je včeraj podpisala odlok o premestitvi prostocarinske cone v starem pristanišču na druga območja. Ukrepi, ki ga je predsednica Dežele Debora Serracchiani označila za zgodovinski dogodek, odpira pot urbanističnemu razvoju starega pristanišča.

Odlok je posledica sklepa, ki ga je v parlamentu predlagal senator Demokratske stranke Francesco Russo. Včerajšnji podpis je omogočilo soglasje krajevnih uprav (tudi občin Zgonik in Repentabor) in državnih ustanov. Vsekakor zgodovinski dogodek za Trst.

DOBERDOB - Plačujejo za peščico programov

Zahtevajo močnejši televizijski signal

Na 12. strani

Prosta cena 100-
oktanskega bencina

Na 3. strani

Nova izhodišča

za vračanje slik v Istro?

Na 3. strani

Med Sovodnjami in
Faro zgorel tovornjak

Na 13. strani

Trener Krasa Žlogar
v pričakovanju derbyja

Na 18. strani

TRST - Poslovna šola MIB gostila nekdanjega zunanjega ministra Franca Frattinija

Prihodnost Zahodnega Balkana je v Evropski uniji

Predavanju Franca Frattinija je prisluhnilo veliko poslušalcev

FOTODAMJ@

INTERVJU - Franco Frattini

»Za begunsko krizo krivo pomanjkanje vizije«

Ob robu včerajnjega predavanja smo nekdanjemu zunanjemu ministru Francu Frattiniju (FotoDamj@n), sicer pravniku po izobrazbi, postavili nekaj vprašanj. Odličen poznavalec Balkana nam je odmeril pet minut svojega časa, a kljub časovni omejenosti je bil zelo jasen v oceni, da se mora Evropska Unija hitro poenotiti o ključnih ciljih in izkoristiti priložnost za njihovo uresničitev. Komentiral je tudi aktualne mednarodne okoliščine, svoje poglede na prihodnost EU in okaral postavitev bodeče žice na meji s Slovenijo.

Govoriti o širivti EU v času, ko se na mejah postavljajo žičnate ograje, je malce nenačadno, kajne?

Res nenačadno in nadrealistično. Trenutna situacija ni naklonjena širivti Evropi. Celotna begunska kriza, ki je Evropo postavila pred resno preizkušnjo, je po mojem posledica kratkovidnosti in pomanjkanja vizije. V teh novih političnih razmerah bi Zahodni Balkan lahko postal lahek plen terorističnih in skrajnih nacionalističnih skupin. To pa vsekakor ni v interesu Evrope. Jaz kot Italijan bi bil zaskrbljen, če bi v bližini imeli enklavo, ki bi bila prepuščena sama sebi.

Je padec schengna v teh razmerah neizogiben?

Srečno upam, da do tega ne bo prišlo. S tem bi se sesul eden od stebrov EU.

Leta 2007, ko je Slovenija vstopila v schengen, sem bil na tem območju. Zdaj, devet let kasneje, me žalosti, da na tem območju postavljajo bodeče žice. Ukinitev schengna bi pomenila velik poraz za vse tiste politike in državnike, ki smo se zavezali za enoten evropski prostor.

Slovenski premier Miro Cerar je kot rešitev migrantske krize predlagal konkretno pomoč Makedoniji pri nadzorovanju njenih državnih meja. Pomoč predstavlja policijsko osebje in opremo. Kaj menite o tem predlogu?

Makedonija je država, ki v tem trenutku potrebuje največ pomoči. Hermetično zaprtje meje med Makedonijo in Grčijo bi lahko bilo nevarno. S tem bi Makedonijo izolirali in prestigli lastnim problemom, kar pa za državo, ki je v tranziciji in pred volitvami, ni dobro.

To bi pomenilo tudi osamitev Grčije, kajne?

Seveda. In to ni dobra rešitev. **Kje vi vidite rešitev? Kaj bi pravzaprav voditelji lahko storili?**

Če EU želi rešiti problem migracij, azilne politike in beguncov, mora najprej razumeti balkansko dinamiko dogakov. Voditelji se morajo zavedati, da je stabilnost Balkana v interesu vseh evropskih držav in ne le tistih, ki živijo v njegovi neposredni bližini.

Sanela Čoralč

TRST - Prihodnost celotnega Zahodnega Balkana je v Evropski uniji, se glasi sporočilo včerajnjega predavanja na poslovni šoli MIB, ki ga je kot častni gost oblikoval nekdanji italijanski zunanj minister Franco Frattini. Odlično obiskano srečanje o Evropski uniji in Balkanu sta organizirala dotedna poslovna šola in SEP (Srednjeevropska pobuda), na njem pa je bilo poleg lokalnih politikov in intelektualcev opaziti tudi študente poslovne šole MIB, ki med drugim prihajajo iz različnih balkanskih držav. Zanimivo predavanje je potrdilo evropsko perspektivo držav Zahodnega Balkana, saj je, kot pravi gostujoči predavatelj, integracija tega območja v EU-ju eden izmed najnujnih izzikov pri izgradnji stabilne in enotne Evrope.

Predavanje je Frattini začel z aktualnim vprašanjem, kako naj Evropa poskrbi za ponovni zagon. Po njegovih ocenah evropski voditelji pri begunski krizi ne bi smeli nabirati političnih točk, ampak bi morali imeti dolgoročno (vsaj desetletno) vizijo, kot so jo nekoč že imeli. Frattinijev zgodovinski spomin je segel do slovitega daytonskega mirovnega sporazuma, ki je prinesel balkansko enklavo šestih držav, z različnimi oblikami suverenosti, obkrože-

In kaj bi EU morala ukeniti na Balkanu? Ker je Zahodni Balkan del evropske interese sfere, bi EU morala še enkrat prerezeti svoj pristop, je prepričan Frattini. Destabilizacijo in radikalizacijo tega območja bi lahko preprečili z investicijskim in razvojnem zagonom. »Če tega ne bo storila EU, bodo to naredile arabske države ali Kitajska,« je špekuliral Franco Frattini in dodal, da je nesprejemljivo, da se osem evropskih držav želi znebiti balkanske prebežniške poti z uvedbo dvoletnega nadzora na notranjih mejah. »S tem ukrepom bi naredili velik korak nazaj. Spomnimo se veselja, ki so ga prebivalci Gorice in Nove Gorice občutili ob padcu meja,« je retorično zaključil Franco Frattini.

Sanela Čoralč

VATIKAN - Šele drugi iranski predsednik na obisku v Vatikanu

Rohani pri papežu

Rohani vabi investitorje v Iran in obljublja, da se vlada ne bo vmešavala v posle

VATIKAN - Iranski predsednik Hasan Rohani, ki se v teh dneh mudi na uradnem obisku v Italiji, se je v Vatikanu srečal s papežem Frančiškom.

Rohani je šele drugi iranski predsednika, ki se je srečal s poglavljarem katoliške cerkve. Leta 1999 je iranski predsednik Mohamed Hatami obiskal papeža Janeza Pavla II. Iran in Vatikan imata sicer diplomatske odnose sklenjene od leta 1953. Vatikan pa je julija lani sklenjen dogovor o iranskem jedrskem programu med Teheranom in siliščami sveta označil za pomemben dosežek

Pogovor je trajal okrog 40 minut, ob koncu srečanja pa je Rohani papežu podaril ročno narejeno preprogo iz iranskega mesta Kom in miniaturno knjigo. Frančišek je medtem iranskemu predsedniku podaril medaljo s podobo svetega Martina in izdajo svoje okoljske enciklike.

Rohani je svojo evropsko turnejo začel v ponedeljek v Rimu. Že takoj sta Iran in Italija podpisala prve gospodarske

no s članicami EU. Kot je ocenil govornik, je bil ta sporazum zgodbinski, ker so ZDA v Evropi prepoznale enakovrednega partnerja, Evropa pa je za balkansko regijo začela iskati političnoekonomske rešitve. V podrobnosti o tem, zakaj EU ni zmogla Zahodnega Balkana politično integrirati in ekonomsko stabilizirati, se Frattini ni spuščal, je pa poudaril, da to območje z begunsko krizo postaja vse bolj nevarno stičišče trka velikih sil. Potencialno nevarne države so po njegovem mnenju Makedonija, Albanija in BiH, države torej, ki jih je EU "pustila na cedilu".

Predavatelj je bil v nadaljevanju kritičen do pristopa k begunskemu valu poleti 2015. Postavljanje ograj in drugih tehničnih ovir se mu zdi nesprejemljivo, ukrepati pa bi morali, tako Frattini, že pred leti. Spomnil se je predlogov, ki jih je sam kot evropski komisar med letoma 2004 in 2008 predlagal evropski komisiji. Že takrat je govoril o migrantskih kvotah in okreplitvi prizadevanj proti zlorabam azilnih postopkov (t.i. Asylum shopping). »Absurdno je, ko za politični azil zaprosi maroški, pakistanski ali albanski državljan; državljan držav, kjer je politična situacija dokaj stabilna,« je poudaril Frattini, ki je v tistih letih predlagal tudi sistematsko vodenje vstopno-izstopnega evropskega registra. »Na moje predloge so evropslanci odgovorili, češ da je še prezgodaj za tako drastične ukrepe,« je povedal predavatelj, ki meni, da je politično-ekonomska kriza Zahodnega Balkana, še posebej BiH, odlična priložnost za radikalizacijo nekaterih skupin bosanskih muslimanov.

In kaj bi EU morala ukeniti na Balkanu? Ker je Zahodni Balkan del evropske interese sfere, bi EU morala še enkrat prerezeti svoj pristop, je prepričan Frattini. Destabilizacijo in radikalizacijo tega območja bi lahko preprečili z investicijskim in razvojnem zagonom. »Če tega ne bo storila EU, bodo to naredile arabske države ali Kitajska,« je špekuliral Franco Frattini in dodal, da je nesprejemljivo, da se osem evropskih držav želi znebiti balkanske prebežniške poti z uvedbo dvoletnega nadzora na notranjih mejah. »S tem ukrepom bi naredili velik korak nazaj. Spomnimo se veselja, ki so ga prebivalci Gorice in Nove Gorice občutili ob padcu meja,« je retorično zaključil Franco Frattini.

ANS

sporazume po odpravi sankcij proti Teheranu. Da bi privabil tuje vlagatelje, je Rohani poudaril, da je Iran najstabilnejša in najvarnejša država na Bližnjem vzhodu. Na italijansko-iranskem poslovnem forumu je Rohani tujim podjetjem promoviral Iran kot bazo v regiji s 300 milijoni prebivalci in obljubil, da se iranska

Zaskrbljeni Erjavec

LJUBLJANA - Brez celovite evropske rešitve begunske krize se lahko zgodidi, da bodo na posameznih delih migracijske poti izbruhnile napetosti, lahko tudi na avstrijsko-slovenski meji ali slovensko-hrvaški, svari slovenski zunanj minister Karl Erjavec. Vodja slovenske diplomacije je ob tem posvaril, da bi morebiten premik migracijskega toka proti BiH imel resne posledice za stabilnost regije. Dodal je, da razume, da imata Italija in Avstrija pripravljene različne ukrepe. Tudi Slovenija jih ima, a minister še vedno upa, da bo sprejeta pobuda premierja Mira Cerarja za zaustavitev neregularnega toka migracij. Predsednik slovenske vlade je v pismu voditeljem članic EU predlagal, da bi ob pomoci Grčiji pri vzpostavljanju nadzora na zunanjih meji EU s policijo, tehnično pomočjo in finančnimi sredstvi pomagali tudi Makedoniji, da bi prestregla dodatne nezakonite migracije.

Vzeli bi jim premoženje

KOEBENHAVN - Danski parlament je sprejal spremembe azilne zakonodaje, s katerimi želijo v Koebenhavnu migrante odvrniti od tega, da bi za azil zaprosili na Dansku. Nova zakonodaja med drugim predvideva zaseg dragocenosti migrantov, da bi tako plačali za njihovo oskrbo. Migrante bi lahko preiskali in jim zasegli gotovino nad 10.000 kronami oz. 1340 evri, prav tako pa posamezne dragocene predmete, vredne več kot 10.000 kron. Poročni prstani in drugi predmeti s sentimentalno vrednostjo so izvzeti iz tega ukrepa. Nekateri so ta ukrep kritizirali kot preveč drastičen. A vlada je ukrep branila z argumentom, da morajo v nekaterih primerih tudi Danci, ki se potegujejo za socialno pomoč, pridati svoje premoženje. Manjšinski liberalni vladi je uspelo za spremembe med drugim pridobiti podporo protipriseljenske Danske ljudske stranke in glavne opozicijske socialdemokratske stranke.

Prosijo za pomoč

ŽENEVA, 26. januarja - Humanitarne organizacije so donatorje pozvali, naj za oskrbo migrantov, ki prihajajo preko Sredozemlja po balkanski poti do severa Evrope, letos namenijo okrog pol milijarde evrov. Polovica od 509 milijonov potrebnih evrov bi bila namenjena pomoči v Grčiji.

Denar bi bil namenjen zatočiščem za migrante, njihovi oskrbi z vodo in financiranju sanitarnih kapacetitet.

RIM - Meglena napoved notranjega ministra Alfana

V FJK morda trije centri za registracijo migrantov

ZAGREB - Hrvaški minister za kulturo »Škoda, da Istra ni ostala v Italiji«

ZAGREB - Novi hrvaški minister za kulturo Zlatko Hasanbegović (**na sliki**) ne mara antifašistov in očitno tudi ne Istre in Istranov, ki so po njegovem preveč antifašisti, v preteklosti pa so bili kritični tudi do Franja Tuđimana. Samo tako si lahko razlagamo njegovo izjavvo (prvi jo je objavil hrvaški spletni portal index.hr), v kateri obžaluje, da Istre niso osvobodili anglo-ameriški zaveznički generala Georgea S. Pattona, temveč jugoslovenski partizani Liške brigade. »Če bi v Istro prvi vstopil Patton, bi Istra danes bila sestavni del Italije,« je dejal Hasanbegović. Ministrova izjava (z njo bi bila zadovoljna skrajna tržaška desnica), ki jo objavlja dnevnik La Voce del Popolo, je na Hrvaškem sprožila val negativnih reakcij in polemik, še posebej na spletnih portalih.

Kulturnega ministra je vzel v bran vodja stranke HDZ in podpredsednik vlade Tomislav Karanmarko, ki je prepričan, da Hasanbegović glede zgodovine Istre ne misli nič slabega in nima ničesar proti antifašizmu. Minister po Karanmarkovem mnenju, »ocenjuje le, da je Hrvaška po drugi svetovni vojni padla v suženjstvo jugoslovenskega komunizma.«

Med tistimi, ki niso podprli zaupnice novi Oreskovičevi vladi, je tudi italijanski poslanec iz Pulja Furio Radin. Po njegovem Hrvaška ne potrebuje neke kulturne revolucije, ki jo napoveduje nova vlada, temveč uveljavitev pravne države in učinkovite ukrepe za zajezitev hude gospodarske in družbene krize. Poslanci narodnih manjšin v hrvaškem saboru so različno glasovali o zaupnici novi vladi. Radin je napovedal, da bo v Zagrebu tesno sodeloval s poslanci Istrske demokratske zveze (nekdanje diete), ki so volili proti novi vladi.

RIM - Italijansko notranje ministrstvo v Furlaniji-Julijski krajini načrtuje tri t.i. točke za registracijo migrantov. »Italia bo takšne centre vzpostavila tam, kjer so potrebne, med drugim tudi v deželah na severovzhodu države,« je dejal notranji minister Angelino Alfano. Podrobnosti ni navedel, kot tudi ne možnih lokacij, kar je včeraj sprožilo raznorazna ugibanja in tudi polemike. Slednje je razvnel vodja Severne lige Matteo Salvini, ki je obiskal FJK.

Sicer precej meglena napoved ministra Alfana je spravila v zadrgo Deželo Furlanijo-Julijsko krajino. Njen predsednica Debora Serrachiani je namreč večkrat zanikal (to je demantiral tudi odbornik Gianni Torrenti), da Rim načrtuje vzpostavitev takšnih struktur za migrante na meji s Slovenijo in Avstrijo. Alfano je, kot rečeno, potrdil le, da tovrstni načrti obstajajo. »Po posvetovanju z notranjimi ministri EU in Amsterdamu smo skupaj z Avstrijo potrdili našo voljo za sodelovanje v zvezi z begunsko krizo. Načrte v zvezi z žariščnimi točkami bomo nadaljevali,« je dal notranji minister. Takšne centre menda načrtujejo na območju Trbiža ter v goriški in tržaški pokrajini. Strukture za prvo registracijo beguncov naj bi gostili v nekdanjih vojašnicah, ki jih je na delžnem ozemlju na pretek.

Med prvimi je Alfanom načrt rezko zavrnil predsednik Veneta Luca Zaia, čeprav v Rimu sploh ne omenja njegove dežele. »Takšne strukture na severovzhodu Italije niso nobena rešitev. To je tako, kot da bi žeeli s prstom ustaviti razpoko v jezu. Končno je treba ločiti, kdo je v stiski ter kdo je Italijo in Evropo dosegel iz drugih razlogov,« je dejal Zaia.

Center za prvo registracijo migrantov načrtujejo tudi na Južnem Tirolskem in sicer tik ob Brennerju. Novačica je sprožila precej negodovanj, kritičen je tudi predsednik bocenske pokrajinske uprave Arno Kompatscher. Na Južnem Tirolskem nasprotujejo morebitni uvedbi mejnega nadzora z Avstrijo, če bi se to zgodilo, je dal predsednik, bi morala Italija enake ukrepe sprejeti na meji s Slovenijo.

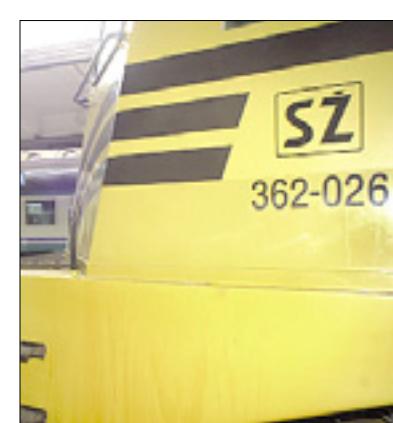
SLOVENIJA - Železniška infrastruktura

Dogovarjanje z Avstrijo in revizija stroškov za drugi tir

LJUBLJANA - Slovenske železnice in avstrijske zvezne železnice (ÖBB) se pogovarjajo o možnostih za krepitev sodelovanja na področju železniškega tovornega prometa. Možno je oblikovanje strateškega partnerstva na območju Slovenije, Madžarske, Italije in jugovzhodne Evrope. Slovenske železnice in ÖBB so z namenom okrepitve sodelovanja podpisale tudi pismo o nameri. Namen sodelovanja izboljšati kakovost in izvedbo storitev za stranke ter partnerje iz različnih sektorjev. Ob tovrstnem sodelovanju bi se skrajšali vozni časi in izboljšala izkorisťenost prometne infrastrukture, kot so železniško omrežje, pristanišča in terminali.

Podrobna analiza potencialov, vključno s skrbnim pregledom poslovanja, bo izvedena v prvi polovici leta v sodelovanju z ustreznimi partnerji, nacionalnimi organi in organi EU.

Slovenske železnice v okviru strategije do leta 2020 načrtujejo prodor na tuge trge. Generalni direktor družbe Dušan Mes je med trgi, kamor si želijo prodreti, izpostavil balkanske, Madžarsko, severno Italijo in Avstrijo. To bodo poskušali doseči s strateškim partnerstvom.

Direkcija za infrastrukturo v Sloveniji pa je medtem objavila razpis za preveritev ocenjene vrednosti ter vse možne racionalizacije in optimizacije za projekt drugega železniškega tira med Koprom in Divačo. Na možnosti racionalizacije projekta drugega tira Koper-Divača, trenutno ocenjenega na 1,4 milijarde evrov, je sicer pred časom opozorila že Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj. Rešitev bi namreč lahko bile cenejše, če bi bil drugi tir zgrajen samo za tovorni promet in ne tudi za potniški, kot je predvideno zdaj.

SLOVENŠČINA

Sandor
Tence

sandor.tence@primorski.eu

Buona sera, dober večer

Na nedavni proslavi 60-letnice Zvezde slovenskih organizacij v Celovcu je v imenu koroške deželne vlade govoril glavar Peter Kaiser. Večji del svojega nagovora je koroški politik imel v slovenščini. To je naredil iz spoštovanja do slovenskega predsednika Boruta Pahorja, ki je ZSO vročil visoko slovensko odlikovanje, predvsem pa do avstrijskih državljanov slovenske narodnosti in jezika. Ne vem, koliko se Kaiser intenzivno uči slovenskega jezika, tisti, ki so ga poslušali pa vedo povedati, da se je pri branju zelo potrudil. V slovenščini je kdaj pa kdaj spregovoril tudi njegov predhodnik Jörg Haider, ki je bil Slovencem, kot vemo, zelo nenaklonjen.

Ko sem zvedel za Kaiserjev govor skoraj v celoti v slovenščini, sem pomisil na tukajšnje politike in javne upravitelje. Na prstu ene roke lahko presteješ tiste, ki so se naučili nekaj slovenskih besed, da ne govorimo o tistih zelo redkih, ki so se resno lotili učenja slovenščine. V moji dolgi novinarski poti sem jih spoznal zelo malo. Eden od teh je bil pokojni, nepozabni Giorgio Depanher, po rodnu Istran, ki se je lotil prevajanja Prešerna v italijančino. V spominu imam še Andreja Wehrenfenniga, ki se tudi v deželnem svetu trudil govoriti v slovenščini. Najbrž bi se še našel kdo, a ostanimo pri teh dveh osebnostih.

Slovenščine niso obvladali niti krajevni voditelji KPI, ki je pri nas črpala polovico glasov, če že ne več, med Slovenci. Kako mučen je bil in je še danes tisti buona sera-dober večer, ki smo ga slišali na srečanjih in pobudah KPI in ki ga še slišimo na javnih prireditvah od politikov, ki ne obvladajo slovenščine. Nekoč sem mislil, da je ta dvojezični uvodni pozdrav znak spoštovanja do Slovencev, danes pa mislim, da ni ravno tako.

Riccardo Illy je kot župan Trsta zelo veliko naredil za kulturo sožitja in za Slovence. Meni pa še vedno zveni v ušesih tisti njegov »hvala ljepa«, s katerim se je tistega vetrovnega decembra 1993 na Velikem trgu v hrvaščini zahvalil Slovencem za izvolitev.

Poziv za vrnitev umetnin v Istro

Istrske umetnine v tržaškem muzeju Sartorio

ARHIV

LJUBLJANA - Slovenski Državni zbor je spremenil zakon o vračanju protipravno odstranjenih predmetov kulturne dediščine, ki v domači pravni red v celoti prenaša višjo stopnjo varovanja nacionalnega bogastva. Evropska direktiva o vračanju predmetov kulturne dediščine je bila po besedah ministriche za kulturo Julijane Bizjak Mlakar sprejeta, ker se je pokazalo, da postopki vračanja predmetov kulturne dediščine, ki so bili protipravno odstranjeni z ozemlja države članice, niso bili dovolj uspešni. Poslanske skupine SD, NSi in Združene levice so pozvale vlado k aktivnejšemu reševanju problematike vračanja umetnin, odnešenih iz slovenske Istre in Italijo ob začetku druge svetovne vojne. Dopolnjeni zakon naj bi namreč v sklopu evropske konodaje okreplil pogajalsko moč Slovenije pri tem kočljivem vprašanju.

Po prenovljeni direktivi države članice same določajo svoje nacionalno bogastvo, navedena spremembra pa omogoča, da se varuje celotno nacionalno bogastvo vsake države. Podaljšujeta se roka za vlaganje zahtevkov in preverbo, saj so se doslej veljni roki izkazali kot prekratki. Osrednji organi držav članic med seboj komunicirajo prek modula informacijskega sistema (IMI) za notranji trg, ki je posebej prilagojen predmetom kulturne dediščine, posedovanje predmeta v dobrì veri pa se razširi s podrobnejšo navedbo ravnanja z dolžno skrbnostjo. Takšna odločba po ministričnih besedah zavezuje lastnike oziroma posestnike predmetov k odgovornemu ravnanju pri preverjanju provenience, ki je bilo doslej zelo šibko opredeljeno in podprt. Poleg tege se obdobje poročanja o uporabi direktive podaljšuje s treh na pet let.

RIŽARNA - Pobuda TPPZ Pinko Tomažič

Baklada za mir uvod v današnji dan spomina

Sinočna baklada Tržaškega partizanskega zobra Pinko Tomažič, ki postaja vse bolj občutena in obiskana prireditve, je bila uvod v današnji dan spomina na judovski holokavst.

Osnedna prireditve bo ob 11. uri v Rižarni.

Pevke in pevci TPPZ ter drugi udeleženci baklade so se zbrali pred nogometnim stadionom Grezar ter v tihem sprevodu šli v Rižarno. Tu je zbor pod takirko Pije Cah zapel nekaj pesmi, na sporednu so bile recitacije in govor Rade Zergol, ko je naenkrat zmanjkal elektrika. Zergolova je končala govor brez ozvočenja. Sledilo je polaganje cvetov na kraj, kjer je nekoč stala krematorijska peč in kjer je shranjen pepel žrtv nacifašističnega taborišča smrti. Ne samo spomin, temveč tudi opomin, da sta mir in sožitje neprecenljivi vrednoti.

Danes ob 9. uri bodo na pobudo tržaške kvesture položili venec k plošči v spomin na Giovannija Palatuccija pred tržaškim zaporom. Ob 9.30 bo na pobudo tržaške sekcijske združenja nekdajnih deportirancev ANED krenil tiki pohod od zapora do železniške postaje, ob 10. uri pa bodo na postaji položili venec Občine Trst v spomin na deportacije med letoma 1943 in 1945. Odbor za spomenik padlim v NOB iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca prireja ob 10.30 svečnost pri spomeniku padlim v Istrski ulici pri Sv. Ani.

Muzej Revoltella bo danes popoldne prizorišče številnih kulturnih dogodkov, ki si bodo sledili od 15. do približno 20. ure. Najprej bo na sporednu predstavitev publikacije La poesia? ... un tratto d'inchostro z učenci osnovne šole U. Saba. Ob 16. uri bosta Franco Cecotti in Tristano Matta predstavila knjigo Roberta Steegmanna o taborišču Struthof; ob 17. uri bo na vrsti film Dove portano gli occhi, ob 18. uri predstavitev Knjige Rosanne Turcinovich Giuricin Maddalena ha gli occhi viola, ob 19. uri pa gledališki performans Teatra InteressHante.

Prav tako danes bo v gledališču Miela na sporednu dokumentarec Shores of Light (ob 16.30), ob 21. uri pa koncert Davideja Casalija in Elise Frausin s skladbami judovskih glasbenikov, ki so bežali pred nacizmom. V dvojni Cinema dei Fabbri bodo ob 16.30 in 21. uri predvajali dokumentarni film Gerharda Schicka Der Klang Worte - Zvok besed (na pobudo tržaškega Goethe Instituta). Vsi dogodi so brezplačni.

Sinočne baklade za spomin, mir in sožitje se je udeležilo veliko ljudi

FOTO DAMJ@N

TRST - Na ponedeljkovi seji tržaškega občinskega sveta

Štiri ure govorili o smeteh

Slovo občinske tajnice Filomene Falabella - Spomin na Ranieria Ponisa in Annamario Percavassi

Občinski pravilnik o smeteh je bil posodobljen

FOTODAMJ@N

Štiri ure: toliko je v ponedeljek zvezcer potreboval tržaški občinski svet, da je izglasoval posodobitev o občinskemu pravilniku o smeteh. Ni šlo za velike posuge, občinska uprava se je morala zgodil prilagoditi novim zakonskim določilom, ki bodo s 1. februarjem začela veljati v okviru zakona o uravnoteženju javnih financ, vse to pa na podlagi novih določil na ravni Evropske unije. Pravilnik, ki govorji med drugim o načinu zbiranja odpadkov, ravnjanju v primeru pasijih iztrebkov, postaviti zaboljnikov in košev za smeti, pogostosti zbiranja odpadkov, čiščenju ulic idr., so kot že rečeno nekoliko posodobili v nekaterih členih, pri čemer so obravnavali tudi dvajset popravkov. Seja se je dejansko zavlekla zaradi zavlačevanja in obstrukcije opozicije, zaradi česar so svetniki npr. skoraj uro časa posvetili vprašanju o tem, kdo mora poskrbeti, da bodo v javnih parkih lastniki psov imeli na voljo vrečke za pobiranje iztrebkov.

Občinski svet je o pravilniku, ki je predstavljal tudi edino točko dnevnega reda, razpravljal približno od devetih zvečer do enih ponoči, ko je bil sklep na koncu izglasovan. Drugače je bila ponedeljkova tudi zadnja seja, na kateri je bila prisotna občinska tajnica Filomena Falabella, ki se je ob tej priložnosti poslovila od svetnikov in občinskega odbora, saj z 31. januarjem odhaja v pokoj. Občinski svet se je na seji tudi spomnil dveh pred nedavnim premulinih pomembnih občanov in sicer novinarja in »očeta« zlatega sv. Justa Ranierija Ponisa ter ustavniteljice tržaškega filmskega festivala Annamarie Percavassi.

V ponedeljek pa bo občinski svet začel z avdicijami posameznih odbornikov o enotnem programskem dokumentu oz. ekonomsko-financnem načrtu, o katerem bi moral razpravljati in odločati čez približno dva ali tri tedne.

VENETO - Po petih dneh - konec dirke

Rumeni audi ... počrnel

Trije zlikovci so ga začgali v noči na ponedeljek v bližini Trevisa - Lov na bandite se nadaljuje

ANSA

Od hitrega rumenega audija je ostala le nepremična počrnela gmota

Nora dirka rumenega audija RS4, ki je pretekli četrtek ušel policijski cestni blokadi na Prosek, se je končala v noči na torek v kraju Onè di fonte v pokrajini Treviso. Trojica zlikovcev ga je začgala na makadamski cesti v bližini potoka Muson, ki se je - po izjavah preiskovalcev - pogosto poslužujejo krajevni kriminalci. Nekaj ur potem, ko so drveči avtomobil zadnjic opazili pri Trevisu, so karabinjerji - bilo je okrog polnoči - prejeli klic o požaru. Na kraj so prihitali gasilci in v nekaj minutah pogasili ogenj. Iz počrnih razbitin je bilo mogoče ponekod opaziti rumeno barvo, tako so preiskovalci ugotovili, da gre za najbolj iskanoto vozilo v Italiji.

Razbitine so zasegli, sedaj jih bodo pregledali forenziki, medtem ko se lov na trojico nadaljuje.

TRST - Javni prevozi
Danes in jutri brez openskega tramvaja

Prevozno podjetje Trieste Trasporti obvešča, da danes in jutri openski tramvaj ne bo vozil. Na najbolj strmem odseku proge bodo namreč odstranili stari jekleni kabli, ki služi od leta 2013, in položili novega. Do tovrstne zamenjave prihaja vsaka tri do pet let, ovisno od obrabiljenosti kabla. Na le-to vpliva značilnosti osemsto metrov dolgega strmega odseka, ki šteje devet ovinkov in na katerem je približno sedemsto koles iz litega železa, po katerih teče kabel, čemur je treba dodati še spreminjačo obremenitev tramvajev in ščitnih voz. Točkat bodo položili kabel z inovativnimi tehničnimi značilnostmi, ki bi morale omiliti obrabiljenost. Tramvaj bo v teh dneh nadomešč avtobus št. 2/, medtem ko bo avtobus št. 3 med Trstom in Ferluggi vozil do njega odseka Ul. Commerciale.

TRST - Vodja Severne lige se je včeraj mudil v mestu

Po Salvinijevem shodu leteli stoli in palice

Spopad med policijo in demonstranti na križišču med Ul. Roma in Ul. S. Nicolò

FOTODAMJ@N

»Lep pozdrav vsem Tržačanom, pa tudi tistim ubogi revežem (it. sfigati) na drugi strani ceste...« Prvak Severne lige Matteo Salvini je s temi besedami zaključil shod v tržaški Ul. S. Nicolò, več desetih privržencev, ki so ga prišli poslušati, pa je bučno zaploskalo in začelo vzlikati na račun 20-30 mladih članov Doma kulture, ki so nekaj desetih metrov proč demonstrirali proti shodu.

To je bil tudi trenutek, ko je prišlo do hujšega spopada med policijo in demonstranti, kot ga ni bilo v mestu že mnogo časa. Ligaš in protestnike je ločevala skupina pripadnikov sil javnega reda. Demonstranti so bili člani Doma kultur oz. gibanja Trieste antifascista e antirazzista (proti fašistični in protirazistični Trst), ki so bili napovedali demonstracijo po mestnih ulicah, med njimi so bili tudi številni anarhisti. Kaže, da so prejeli dovoljenje za shod ob 17. uri na Borzem trgu, kljub temu pa so prišli demonstrirati proti Salvinijevemu shodu. Jasno je bilo, da ne nameravajo samo poslušati, prej nasprotno.

Salvinijev shod je bil ob 15. uri (vodja SL se je sicer prikazal ob 15.30) v baru Ferrari, demonstrante in policike oz. karabinjerje pa je ločeval prehod za pešce na križišču med Ul. S. Nicolò in Ul. Roma (20 metrov ob bara).

Komaj je Salvini zaključil svoj govor in odložil megafon, se je dvignilo splošno kričanje. Po nekaj sekundah je prišlo do stika med policiisti in protestniki. Stik se je kmalu prelevil v prerivanje. Policiisti v bojni opremi so s pendrekji prečili, da bi protestniki prišli do kavarne, ti pa so policiptom odgovarjali s pestmi in brcami. Protestnike so »porinili« več desetih metrov nazaj v Ul. S. Nicolò. Pri tem je prišlo tudi do lučanja večjih palic (enda je zadel v glavo podkvestorja, k sreči brez hujših posledic), jeklen stol nekega bližnjega bara je zletel več metrov visoko. Kaže, da je na tla padel tudi namestnik kvestorja. S kvesture so kasneje javili, da so policiisti ukrepali, ker so skušali protestniki zalučati dimno bombo proti Salviniju.

Takega dogodka v Trstu niso beležili že mnogo let in vprašanje je, ali je bilo vse to potrebno. K sreči je bilo zadnje le nekaj lažje poškodovanih policotov, obracun pa bil lahko zelo hujš. Vsaj zaenkrat niso nikogar aretirali.

Dogodek je nazadnje koristil Salviniju, ki je znal zadevo spretno in ciljnico izkoristiti. Pa vendar. Bo že res, da smo v volilni kampanji in da pravijo, da je zato vse dopuščeno. Politik, ki je v zadnjih letih opustil za prejšnje ligaske kadre značilne parole in se skušal prikazati za zmernega človeka, ki lahko vodi desno sredino v Italiji, bi moral imeti drugačno držo in ne nasedati na provokacije. To velja tudi za drugo stran, kjer bi se morali vprašati, ali in komu sploh koristi tako obnašanje.

Aljoša Gašperlin

Zgoraj: protestnik na tleh.
Levo: policisti v Ul. S. Nicolò

FOTODAMJ@N

Zgoraj: protestnik na tleh.
Levo: policisti v Ul. S. Nicolò

FOTODAMJ@N

TRST - Salvini obsodil policijske kontrole na meji, češ da so neučinkovite

»Čez mejo vse, kar leze in gre«

Prosilce za azil je treba sprejeti, nezakonite priseljence izgnati - Srečanje z Dipiazzo, a hkrati napad na ministra Alfana - Fedriga kandidat za predsednika FJK

Meja med Italijo in Slovenijo je pre malo nadzorovana, čez njo pa prihaja v Italijo vse, kar leze in gre (it. »vengono cani e porci«). Nujne so torej resne kontrole. Prosilce za azil je treba seveda sprejemati, medtem ko morajo nezakoniti priseljenici takoj zapustiti državo. To velja zlasti za Trst, ki »ga je treba vrniti Tržačnom« in ga odvzeti »tistim 4-5 bankirjem, ki se bogatijo na račun občanov«.

To je poudaril državni tajnik Severne lige Matteo Salvini med svojim shodom v Trstu, ki je bil včeraj popoldne v osrednji (in ozki) Ul. S. Nicolò. Pred barom Ferrari ga je pričakalo 100-150 oseb, od katerih so bili mnogi policiisti in karabinjerji, številni pa so bili tudi novinarji.

Salvini se je prikazal s polurno zamudo v spremstvu poslanca in deželnega tajni

Salvini je na shodu uporabil megafon

FOTODAMJ@N

ka SL Massimiliana Fedriga, s katerim sta bila na kosilu v neki tržaški restavraciji. Tam se je Salvini na kratko srečal z žu-

panskim kandidatom Roberto Dipiazzo, o kandidaturah za tržaškega župana pa nato ni hotel govoriti. Dipiazzo je namreč

javnov podprt notranji minister in vodja stranke NCD Angelino Alfano, ki pa ga je Salvini včeraj javno ošvrlnil, češ da spodbuja prihod ilegalnih migrantov. Povedal je le, da je ime kandidata zadnji problem, ker je na prvem mestu volilni program. Kar zadeva prihodnje deželne volitve, bo za predsednika kandidiral Fedriga, je dodal vodja Severne lige.

Kaj mora biti na programu, je Salvini dal razumeti na shodu. Trst potrebuje ponovni razvoj, je dejal, saj je vse v zastoju. Nujno je okrepiti varnost, izboljšati zdravstveni sistem, izgnati nezakonite priseljence, sprejemnih centrov ne smemo sploh upoštevati. Skratka, skrbeti je treba za prihodnost mladih Italijanov in Tržačanov, je še povedal Salvini, ne pa uvažati teroristov. (ag)

KRAS - Tajnik Severne lige Matteo Salvini

»Zapreti mejo!«

Obiskal je mejni prehod Lipica in bencinsko črpalko v Sloveniji

Zgoraj Salvini s svojimi pred čevljem, ki ga je priseljenec pustil pri Banih; levo rokovane z vojakino na nekdanjem mejnem prehodu pri Lipici; spodaj posnetek cene dizelskega goriva na slovenski bencinski črpalki

FOTODAMJ@N

Matteo Salvini je začel svoj obisk v tržaški pokrajini na Krasu. Vodja poslanske svetniške skupine Severne lige Massimiliano Ferluga in drugi strankarski pristaši so ga najprej popeljali na območje nekdanje Trbiške ceste pri Banih, kjer so po travnikih in ogradah ob cestišču razmetana oblačila, obutve in drugi predmeti. Tam jih puščajo priseljenici, ki prispejo, nezakonito, iz Slovenije v Italijo.

Salvini je že tam začel besedno udrihati nad rešetasto mejo, svoje nasprotovanje sedanjim politiki »odprte meje« italijanske vlade in »ministra za invazijo« Angelina Alfana pa je še postril na nekdanjem mejnem prehodu Lipica. Takrat ni bilo tam italijanskih policijskih organov, ki bi morali - po Salvinijevem prepričanju - nadzorovati prihode tujcev v Italijo. »Mejo bi bilo treba zapreti, da bi se zavarovali pred navalom priseljencev,« je zahteval.

Zahvaljujoč se prav odprtji meji pa se je lahko sprehodil do bližnje bencinske črpalke na slovenski strani in tam s tablico posnel »ceno« dizelskega goriva, manj kot evro na liter. Cenejši bencin je bil povod za nov, dvojni besedni napad: na italijansko

vlado, ker zaradi navijanja trošarin na onemogoča italijanskim voznikom, da bi točili gorivo po nižji ceni, pa tudi na Slovenijo, ker z nižjo ceno izvaja na obmejnem pasu »neželeno konkurenco«.

Po vrtniti v Italijo ga je pričakalo »presenečenje«. Pred nekdanjim mejnim prihodom ga je pričakala policijska izvidnica in enota italijanske vojske, ki zadnje tedne pomaga pri nadzoru meje. Salvini, ki se je bil malo prej »znesel« nad varnostnimi organi, jih je pozdravil, se nasmehnil in odhitel v Trst. (mk)

Zahvaljujoč se prav odprtji meji pa se je lahko sprehodil do bližnje bencinske črpalke na slovenski strani in tam s tablico posnel »ceno« dizelskega goriva, manj kot evro na liter. Cenejši bencin je bil povod za nov, dvojni besedni napad: na italijansko

vlado, ker zaradi navijanja trošarin na onemogoča italijanskim voznikom, da bi točili gorivo po nižji ceni, pa tudi na Slovenijo, ker z nižjo ceno izvaja na obmejnem pasu »neželeno konkurenco«.

Po vrtniti v Italijo ga je pričakalo »presenečenje«. Pred nekdanjim mejnim prihodom ga je pričakala policijska izvidnica in enota italijanske vojske, ki zadnje tedne pomaga pri nadzoru meje. Salvini, ki se je bil malo prej »znesel« nad varnostnimi organi, jih je pozdravil, se nasmehnil in odhitel v Trst. (mk)

Kaj mora biti na programu, je Salvini dal razumeti na shodu. Trst potrebuje ponovni razvoj, je dejal, saj je vse v zastoju. Nujno je okrepiti varnost, izboljšati zdravstveni sistem, izgnati nezakonite priseljence, sprejemnih centrov ne smemo sploh upoštevati. Skratka, skrbeti je treba za prihodnost mladih Italijanov in Tržačanov, je še povedal Salvini, ne pa uvažati teroristov. (ag)

TRST - Pokrajinska uprava nadaljuje z urejanjem pešpoti Gemina

Odsek Zgonik-Repentabor bo nared v teku februarja

Čiščenje zelenja in mokrišč - Subjekti, ki želijo sodelovati pri vzdrževanju

V okvir urejanja
pešpoti Gemina
sodi obnova
sistema vodnjakov,
kalov in napajališč

Nadaljuje se urejanje pešpoti Gemina: trenutno je v teku izvajanje tretje tranše del na odseku med občinama Zgonik in Repentabor, ki bi se moralno zaključiti v teku februarja. Časa za posege na tistih predelih Krasa, ki so vključeni v evropska zaščitena območja Natura 2000, je namreč še za mesec dni, ker med februarjem in avgustom niso dovoljeni posagi, da ne bi motili zaščitenih vrst.

Novico so sporočili iz Pokrajine Trst, ki vodi urejanje omenjene pešpoti oz. projekta za preureditev kraškega podeželja, za kar je na voljo 264.525,15 evra dejavnih sredstev in 40.000 evrov, ki jih je prispevala Fundacija CRTrieste. Po besedah podpredsednika Pokrajine Igorja Dolenca nameravajo ravno na območju med Zgonikom in Repentabrom naročovljene odseke povezati s potmi, ki jih je uredil italijanski alpinistični klub CAI. Ob vzdrževanju zelenih površin, zidkov in stebrov predvidevajo obnovo mreže že obstoječih stebrov v katastru gozdnih poti in s tem spodbujati pohodnike, kolesarje in ljubitelje jahanja h koriščenju le-teh. Pokrajinska uprava je s klubom CAI sklenila dogovor, na podlagi katerega bi novi odsek pešpoti Gemina vključili v mrežo gor-

skih pešpoti ter posledično v dejavnosti podprtih sistem in kataster stebrov. Obnoviti nameravajo tudi sistem vodnjakov, kalov in napajališč. Trenutno odstranjujejo zelenje z robov stebrov ter čistijo oz. obnavljajo mokrišč na območju Repna in Cola, postavljajo pa tudi informativne table. Poleg tega je pokrajinska uprava tu-

di sprožila postopek zbiranja subjektov, ki bi želeli sodelovati pri vzdrževanju pešpoti. Poleg kluba CAI so razpoložljivost dali Kmetijska zadruga Monte San Pantaleone, občini Zgonik in Repentabor, Srečna Repen, dejavnost združenje za zaščito kalov in mokrišč, kmetija Omarja Maruščija in Ekološka zadruga Volnik.

TELEVIZIJA - Danes v oddaji Geo&Geo

Dinozaver Antonio in njegovo življenje

Flavio Bacchia FOTODAMJ@N

Dinozaver Antonio, najbolje ohranjeni hadrozaver na svetu in tudi zvezda Ribiškega naselja, bo protagonist današnje oddaje Geo&Geo na Rai 3 (okrog 18.00 ure). O dinozavru in paleontološkem najdišču v Ribiškem naselju bo govoril Flavio Bacchia, ki bo v oddaji premierno predstavljal tudi računalniško simulacijo gibanja zamejskega dinozavra. Ugleđni paleontolog bo predstavljal tudi razmere, v katerih je pred milijoni let živel Antonio, gledalci pa bodo pobliže lahko spoznali tudi tržaško pokrajino in njene znamenitosti.

Odkrili rečno apnenčasto rdečo algo

V hrvaški reki Cetina, ki izvira JV od Knina pod planinami Dinare, so raziskovalci petih evropskih inštitutov odkrili prvo rečno apnenčasto rdečo algo iz vrste *Pneophyllum*. S tem so znanstveniki ovrgli tezo, da rdeče apnenčaste alge živijo le v morju.

Pri odkritju so sodelovali tudi znanstveniki Oddelka za živiljenjske znanosti Univerze Trst, ki so dokazali, da se je odkrita alga popolnoma privadila na živiljenje v reki in da ne bi mogla preživeti v morskih vodah. Pomembno znanstveno odkritje je objavila tudi znanstvena revija *Scientific Reports*, spletna različica prestižne revije *Nature*. Kot je v tiskovnem poročilu zapisala Univerza Trst, bo to odkritje zelo pozitivno vplivalo na različne znanstvene panoge, še posebej na paleobiologijo.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 27. januarja 2016

JANEZ

Sonce vzide ob 7.32 in zatone ob 17.03 - Dolžina dneva 9.31 - Luna vzide ob 20.48 in zatone ob 9.32.

Jutri, ČETRTEK, 28. januarja 2016

PETER

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 10 stopinj C, zračni tlak 1030 mb ustaljen, vlaga 7-odstotna, brezvjetje, nebo rahlo pooblaščeno, morje mirno, temperatura morja 10 stopinj C.

Lekarne

Do nedelje, 31. januarja 2016:

Običajni urnik lekarn: 8.30-13.00

in 16.00-19.30

Lekarne odprte tudi 13.00-16.00

(ob delavnikih, od ponедeljka

do petka)

Capo di piazza Mons. Santin 2 - 040 365840, Borzni trg 12 - 040 367967, Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605, Ul. Fabio Severo 122 - 040 571088, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Ul. Roma 16 - 040 364330, Ul. Belpoggio 4 - 040 306283, Oštrek Piave 2 - 040 361655, Ul. Brunner 14 - 040

764943, Ul. Cavana 11 - 040 302303, Ul. Dante 7 - 040 630213, Ul. Ginnastica 6 - 040 772148, Ul. Giulia 1 - 040 635368, Ul. Giulia 14 - 040 572015, Istrska ul. 18/B - 040 7606477, Ul. Stock 9 - 040 414304, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi 19.30-20.30
(ob delavnikih, od ponеделjka
do petka)

Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Trg Giotti 1 - 040 635264.

**Lekarne odprte v soboto (tudi
13.00-16.00), v nedeljo in med
prazniki (8.30-19.30)**

Trg Libertà 6 - 040 421125, Istrska ul. 18/B - 040 7606477, Škedenjska ul. 44 - 040 816296, Bazovica - 040 226165 ali 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom (sobota 13.00-16.00 in prazniki 13.00-19.30).

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta (19.30-8.30)

Drevored XX. septembra 6 - 040 371377.

www.ordinefarmacistitrieste.gov.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicih Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.40, 21.30 »Revenant - Redivivo«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Il figlio di Saul«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.30, 21.00 »Il suono delle parole«; 18.30 »Corpi«.

FELLINI - 16.30, 20.10 »Ti guardo - Desde Allá«; 18.10, 22.00 »Macbeth«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.45, 21.15 »La corrispondenza«; 16.00, 20.00 »Il labirinto del silenzio«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 20.00, 22.10 »La grande scommessa«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 18.00, 22.10 »Carol«; 18.15 »Assolo«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.30, 21.15 »Creed: Rojstvo legend«; 15.55 »Dansko dekle«; 18.15, 20.40 »Joy«; 15.30, 16.20 »Medo s severa«; 18.00, 19.00 »Peklenski val«; 17.20, 20.30 »Podligh osem«; 18.10, 20.00 »Svaka pod krinko«; 15.30, 17.25, 20.10 »Velika poteza«; 20.20 »Vojna zvezd: Sila se prebuja 3D«.

NAZIONALE - 16.30, 18.20, 20.15, 22.10 »The Eichmann show«; 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Quo vado?«; 18.20, 20.15, 22.15 »Steve Jobs«; 16.40, 18.30 »Piccoli brividi«; 16.40 »Il piccolo principe«; 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Point break«; 21.20 »Il ponte delle spie«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.20, 19.00, 21.40 »Creed«; 17.30, 19.30 »The Eichmann show«; 16.30, 19.00, 21.30 »Steve Jobs«; 21.30 »La corrispondenza«; 16.35, 19.10, 21.45 »Point break«; 16.30, 19.50, 21.50 »Quo vado?«; 16.30, 18.25, 21.30 »Revenant - Redivivo«; 16.20, 18.15, 20.10, 22.05 »Se mi lasci non vale«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00,

21.15 »Revenant - Redivivo«; 19.45

»The Pills - Sempre meglio che lavorare«; Dvorana 2: 17.00 »The Eichmann show«; 20.15, 22.10 »Quo vado?«; 18.45 »The Pills - Sempre meglio che lavorare«; Dvorana 3: 17.45,

20.00, 22.15 »Steve Jobs«; Dvorana 4:

16.45 »Piccoli brividi«; 18.30, 20.15,

22.15 »Se mi lasci non vale«; Dvorana 5: 17.30, 20.00, 22.15 »Point break«.

Turistične kmetije

GOSTILNA BITA-LJUDSKI DOM KRIŽ

bo od 29. t.m. ponovno odprta vsak petek, soboto in nedeljo. Zbiramo rezervacije za pustno soboto. Tel.št.: 040-2209058; 340-7908707.

Osmice

FRANC IN TOMAŽ sta v Mavhinjah odprla osmico. Vljudno vabljeni. Tel. 040-299442.

PRI DAVIDU, Samatorca 5, je odprta osmica. Vabljeni. Tel.: 040-229270.

ROBERTO ŠAVRON je v Gabrovcu št. 27 odpral osmico. Vesel bo vašega obiska! Tel. št. 347-2511947.

V LONJERJU ima osmico Fabio Ruzzier. Toči pristno domačo kapljico s prigrizkom. Tel. 040-911570, 334-3095019.

V PREČNIKU je odpral osmico Šemec. Tel. št.: 040-200613.

Poslovni oglasi

RESTAVRACIJA KARIS NA PESKU

prireja večerje z glasbo v živo in plesom:

30. januarja Dalmatinska fešta z duom Laguna Blu iz Hrvaške

6. februarja pustna sobota s skupino Giuliapellizzariballaben(d)

Za info in rezervacije: 040-226294

Mali oglasi

25. DECEMBRA sem na Napoleonski cesti pri Proseku izgubila zlato oglico z barvanimi kamenčki, na katero sem zelo navezana. Tel. št.: +39/339-5034365.

DAJEM V NAJEM lepo opremljeno stanovanje v Sežani. Tel. št. 338-4216746 (v večernih urah).

PRODAM po zelo ugodni ceni dolg kožuh lisice, bele barve, mera 46/48. Tel.: 349-7769394.

SOCIALNA DELAVKA z večletno izkušnjo kot vzgojiteljica pomaga pri pisanju nalog učencem osnovne in srednje šole. Tel. št.: 348-2591457.

Loterija 26. januarja 2016

Bari	44	35	13	78	42

<tbl_r cells="6" ix="1" maxcspan="1" maxr

Čestitke

SKD Barkovlje čestita iz srca MARIJI BRŠČEK ob njeni 80-letnici in ji želi doživeto praznovanje v krogu vseh, ki jo imajo radi.

Tam v Repnu nekje MATIJA RUPEL živi in jih danes 27 slavi, še mnogo let polnih gledaliških uspehov mu iz srca želite Ksenija in Silvana Ferluga.

ANGELA ČAC por. ČOK je v prejšnjih dneh praznovala častitljivi okrogli jubilej. Iskreno ji čestitajo in voščijo vse najboljše Zadruga Lonjer - Katinara, KK Adria in SKD Lonjer - Katinara.

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA J. Pangerc sporoča koledar informativnih sestankov za vpise v vrtce: OV Miškolin-Boršt in OV Kekec-Boljunc, Boljunc 473, 2. februarja, ob 16.30; OV Palčica, Ricmanje 144, danes, 27. januarja, ob 16.15; OV Marvica, Ul. D'Annunzio 62 - Milje, 1. februarja, ob 16.30.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA Nabrežina sporoča razpored informativnih sestankov na posameznih otroških vrtcih, osnovnih šolah in na nižji srednji šoli: OV v Mavhinjah danes, 27. januarja, ob 16.00; OV v Nabrežini 29. januarja, ob 15.45; COŠ L. Kokoravca Gorazda in 1. maja 1945 v Zgoniku danes, 27. januarja, ob 15.00.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA pri Sv. Jakobu vabi na informativne sestanke: danes, 27. januarja, ob 15.15 na OŠ J. Ribičiča - K. Široka, Ul. Frausin 12. Dnevi odprtih vrat v otroških vrtcih: danes, 27. januarja, ob 11.00 v OV J. Ukmarja, Staroistrska cesta 78; 28. januarja, ob 11.00 v OV Pikija Jakoba, Ul. Frausin 12.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA Vladimir Bartol pri Sv. Ivanu sporoča, da bo informativni sestanek za vpis v prvi razred OŠ O. Župančiča pri Sv. Ivanu, Ul. Caravaggio 4, danes, 27. januarja, ob 17.30; OŠ F. S. Finžgarja v Barkovljah, Ul. Cerreto 19, v pondeljek, 1. februarja, ob 17. uri; OŠ F. Milčinskega na Katinari, Ul. Marchesetti 16, v sredo, 3. februarja, ob 17. uri.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA Vladimir Bartol pri Sv. Ivanu sporoča, da bo informativni sestanek za vpis v 1. letnik otroškega vrtca danes, 27. januarja, ob 17.00 na ravnateljstvu v Ul. Caravaggio 4; dan odprtih vrat

bo danes, 27. januarja, v vrtcu v Barkovljah, Ul. Vallicula 11 in 29. januarja v vrtcu v Lonjeru, Lonjerska cesta 240. Starši se ga lahko udeležijo skupaj z otroki, od 10. do 12. ure.

HUMANISTIČNI IN DRUŽBENO-EKONOMSKI LICEJ Antona Martina Slomška v Trstu, vabi dijake tretjih razredov nižjih srednjih šol na dan odprtih razredov, ki bo potekal v torek, 2., in v torek, 16. februarja, od 8. do 13.30. Zainteresirani dijaki naj svojo prisotnost javijo tajništvu liceja Slomšek najkasneje do sobote, 30. januarja, oz. do sobote, 13. februarja.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA Općine vabi starše, ki bodo vpisali otroke v prvi letnik otroških vrtcev, v prvi razred osnovne šole in v prvi razred nižje srednje šole na informativna srečanja, ki bodo potekala po posameznih šolah oz. vrtcih. OV Vrabec - Bazovica: 1. februarja, ob 16.00 in OV Košuta - Križ: 5. februarja, ob 15.45. Nižji srednji šoli: NSŠ Kosovel - Općine: 4. februarja ob 16.30 in NSŠ Levstik - Prosek: 4. februarja ob 17.30.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA J. Pangerc sporoča koledar informativnih sestankov za vpise v osnovne šole: COŠ M. Samsa - I.Trinko - Zamejski (Domjo 72) ob 16.30 v sredo, 3. februarja.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA Nabrežina sporoča, da bo potekalo vpisovanje v otroške vrtce, osnovne šole in državno srednjo šolo I. Grudna do vključno 22. februarja. Vpisovanje v otroške vrtce se bo odvijalo na ravnateljstvu s sledenim urnikom: od ponedeljka do petka od 8.00 do 10.00 in od 12.00 do 14.00. Vpisi za osnovne šole in za srednjo šolo I. Grudna bodo letos prvič on-line. Vsa dodatna navodila bodo na spletni strani www.vesnabrezina.it.

Izleti

SPDT - Skupina »Drugače mladi« natrjuje v četrtek, 28. januarja, obisk gradeške lagune - naravnega parka »Isola della Cona«. Pohodniki se bodo zbrali ob 9.00 pred bowlingom v Devinu in z osebnimi avtomobili nadaljevali pot do lagune. Info na tel. št. 040-775312 (Paolo Raseni).

Obvestila

OBČINA MILJE IN OBČINA DOLINA prirejata danes, 27. januarja, ob 17.30, v dvorani Millo na Trgu Republike v Miljah posvet, ki ga vodi Maurizio Eliseo, z naslovom »Saturnia in Vulcania - Rekordni motorni ladji - Cosulich Line«. Ta je tudi naslov zadnje knjige znanega zgodbovinarja ladjarstva, ki nam bo prikazal projekcijo starih sugestivnih fotografij in vrsto še neobjavljenih filmov. Vstop prost. Vabljeni!

SKD LIPA prireja sklop predavanj o zdravi prehrani z izvedenko Marijo Merljak. Drugo srečanje bo danes, 27. januarja, ob 19. uri v Bazovskem domu »Hrana za zdravo in mlado srce«. Naslednji srečanji: 3. in 17. februarja.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi na pravljico urico danes, 27. januarja, ob 16. uri na Stadionu 1. maj. Vabljeni predšolski otroci in osnovnoscilci.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo danes, 27. januarja, ob 20.45 na sedežu na Padričah seja odbora.

ZDRUŽENJE »Odbor za spomenik padlim v NOB iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca« vabi danes, 27. januarja, ob 10.30, na svečanost ob Dnevu spomina s polaganjem venca k spomeniku padlim v NOB iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca (Istarska ul. 192).

RAJONSKI SVET za Zahodni kras se bo sestal v četrtek, 28. januarja, ob 20. uri na svojem sedežu na Proseku št. 159.

SLOVENSKA PROSVETA vabi na redni občni zbor v četrtek, 28. januarja, ob 20.00 v prvem, ter ob 20.30 v dru-

gem sklicanju v Peterlinovi dvorani v Trstu, Ul. Donizetti 3.

OBČINA DEVIN NABREŽINA, ob Dnevu spomina, prireja srečanje s prof. Ferrucciom Tassinom »Prej bratje v razširjeni Evropi, potem sovražniki v imenu kulta države. Koncentracijsko taborišče v Visuci« v petek, 29. januarja, ob 18.30 v Kamnarski hiši Igo Gruden v Nabrežini. Toplo vabljeni!

TEČAJ ŠIVANJA, ki bo v društvu V. Vodnik v Dolini, se začne v petek, 29. januarja, ob 17.30. Če te zanima šivanje, se nam pridruži.

KRAŠKA OHČET: organizatorji vabijo mlade pare, zainteresirane, da se vzamejo »po starih običajih«, naj pošlje svoj CV in kontakte na Občino Repentabor, Col 37 - 34016 Trst, s pripisom Kraški par 2016, do 30. januarja.

NA DOLGI KRONI z Marizo Cepach »Olje kot protagonist v mediteranski kuhinji«: srečanje z degustacijo ekstradeviškega oljčnega olja bo v soboto, 30. januarja, ob 16. uri. Omenjeno št. mest. Info in vpis: ob petkih 17.00-20.00 in v soboto 11.00-13.00; dolgakrona@gmail.com; tel. 338-5722967.

SOBOTNO DOPOLDNE V KNJIŽNICI - NSŠ obvešča, da bo v soboto, 30. januarja, Oddelek za mlade bralce v Narodnem domu odprt od 9.30 do 12.30 s pravljičnim utrinkom ob 11.00. Vabljeni predšolski otroci in osnovnoscilci!

AŠD SK BRDINA obvešča, da bo v nedeljo, 31. januarja, ob prilikih smučarskih tečajev, na razpolago avtobusni prevoz za člane društva v Foroni di Sopra. Odhod avtobusa ob 6.30 iz parkirišča izpred črpalk Esso na Opčinah. Prosimo za točnost. Informacije in rezervacije 340-5814566 (Valentina).

PUSTNA SKUPINA ŠEMPOLAJ obvešča vse, ki bi se radi udeležili povork na Opčinah in v Sovodnjah s šempolajskim vozom, da se prijavijo na tajnistvo@skdvigred.org, tel. 380-3584580 ali pri vozu v Šempolaju.

UNINT - Šola Umetnosti (MFU - Kulturni dom F. Olivares) vabi na vodeni ogled razstave »Sončne noči - J. Mirò« v Villi Manin z Leonardom Calvom v nedeljo, 31. januarja. Info na tel. 338-3476253.

KD RDEČA ZVEZDA - HATHA YOGA - V sodelovanju z vladiteljem Janom, društvo organizira tečaj Hatha Yoge. Lekcije se bodo odvijale ob ponedeljkih in četrtekih v društvenih prostorih v Saležu. Urnik lekcij: od 18.00 do 19.30. Tečaj se bo začel v ponedeljek, 1. februarja, in se bo zaključil v ponedeljek, 30. maja. Vabljeni na fizično, psihološko in duševno sprostitev! Info: 340-6887720 (Jan).

SKD TABOR - HATHA YOGA - Društvo organizira tečaja yoge v Prosvetnem Domu na Opčinah. Lekcije se bodo začele v ponedeljek, 1. februarja. Tečaja se bosta odvijala v večernih in jutranjih urah, in sicer ob ponedeljkih ob 20.00, ob torkih in petkih ob 9.00. Vabljeni na spoznavanje in vadbo starodavne indijske modrosti, ki omogoča razvoj vašega telesnega in umskega potenciala ter duševno sprostitev. Info: 340-6887720 (Jan).

SKD BARKOVLJE (Ul. Bonafata 6) - v četrtek, 4. februarja, ob 19.30 bo ljubitelj vrtnic Ivo Sosič prikazal obvezovanje raznih vrst vrtnic. Vabljeni! Info na tel. št. 040-415797 (ob uri oboedov).

MEDVEJSKO-ŠTIVANSKI PUSTARJI vabijo vse ljubitelje najbolj norega obdobja v letu k sodelovanju na pustnem vozu. Za obleke in ostale info tel. št.: 342-1003364 (Erik) ali 347-5447788 (Erica).

TEČAJ ZA ZAROČENCE v Marijanšču na Opčinah: srečanja priprave na poroko (skupno 7) bodo potekala ob sredah, ob 20.30 s pričetkom 10. februarja. Nadaljnji razpored na prvem srečanju. To je edini slovenski tečaj v zamejstvu. Vabljeni.

ZUPNIJA SV. JERNEJA AP. in SOMPD Vesela pomlad vabi v nedeljo, 31. januarja, ob 17. uri v župnijsko cerkev na Opčinah na koncert »Spectrum«. Skupina pevki VokalArt bo s priložnostno instrumentalno skupino pod vodstvom Mire Fabjan, ob prepleta-

bruarja, tečaj HACCP za higieno živil. Prijavnice na www.sdgz.it. Prijava zbiramo do 12. februarja po mailu ali faksu.

SLOVENSKA PROSVETA razpisuje štiri študijske stipendije iz Sklada Albinia Ločnika za slovenske univerzitetne študente in studentke inženirstva s stalnim bivališčem v FJK, ki so se v študijskem letu 2015/16 vpisali na študij omenjene smeri. Prošnje je treba naslovit na Slovensko prosveto, Ul. Donizetti 3, 34133 Trst do 15. februarja. Razpis je objavljen tudi na spletni strani www.slovenskapsveta.org.

JASLI V SLOVENSKEM DIJAŠKEM DOMU S. KOSOVEL: sporočamo, da smo pričeli z vpisi otrok od 1. leta dalje za š.l. 2016/17. Info in vpisi v pisarni Dijaškega doma - Ul. Gimnastica 72, od pon. do pet., od 8.00 do 16.00; tel. št. 040-573141 ali urad@dijaski.it.

Prireditve

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE Kiljan Ferluga vabi na potopisno predavanje Jasne Tuta »Z jadrnicu po francoski Polineziji«, ki bo danes, 27. januarja, ob 20.00 v baru pri gledališču Verdi v Miljah.

SKD RDEČA ZVEZDA prireja filmski večer v društvenih prostorih v Saležu. Danes, 27. januarja, ob 20.00 na dan spomina na žrtve holokavsta, bodo predvajali igralni film »Au revoir les enfants« režiserja Louis Malle iz leta 1987, ki je bil na beneškem filmskem festivalu nagrajen z zlatim levom. Vstop prost!

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA, Mladika in TS360, vabi na Kavo s knjigo, danes, 27. januarja, ob 10.00. Knjigo »V Brücku taborišču...« bo predstavil avtor Vili Prinčič, v pogovoru z urednico ZTT Martino Kafol.

SKUPINA 35-55 SKD France Prešeren iz Boljanca prireja v četrtek, 28. januarja, ob 20.30 v društveni dvorani občinskega gledališča potopisno predavanje jadralkje Jasne Tuta »Z jadrnicu po Francoski Polineziji«. Vabljeni.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO MAČKOLJE prireja srečanje »Zdrava družina«. O zdravju, odnosih in problemih odvisnosti bo spregovoril Stojan Corbatt, predstavnik združenja A.C.A.T. Vljudno vabljeni v četrtek, 28. januarja, ob 20.30, v prostore Stare šole v Mačkoljah.

DAN SPOMINA - Občina Devin Nabrežina vabi na srečanje s prof. Ferrucciom Tassinom »Prej bratje v razširjeni Evropi, potem sovražniki v imenu kulta države. Koncentracijsko taborišče v Visuci«, ki bo v petek, 29. januarja, ob 18.30 bo v Kamnarski hiši Igo Gruden v Nabrežini.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6 - Dan slovenske kulture »...In mimogrede tudi o kulturi« v petek, 29. januarja, ob 20.30: slavnostni govornik Miroslav Košuta, za njegov ustvarjalni opus odlikovan z Redom za zasluge Republike Slovenije 2015; glasbeni utrine Jasna Corrado Merlak - harfa (J.S. Bach - G.B. Pescetti - C. Debussy).

SLORI IN SLOVIK v sodelovanju z NSŠ, vabita na predstavitev znanstvene monografije »Jezik: sistem, sredstvo in simbol. Identiteta in ideologija med Slovenci in Italijci« dr. Mattejke Grgić, ki bo v petek, 29. januarja, ob 18. uri v Narodni in študijski knjižnici v Trstu, Ul. sv. Franciška 20. O delu se bo z avtorico pogovarjala psihologinja in raziskovalka dr. Suzana Pertot.

SPDT vabi na ogled razstave Med morjem in gorami v veži Slovenskega stalnega gledališča v Trstu do 30. januarja.

ZUPNIJA SV. JERNEJA AP. in SOMPD Vesela pomlad vabi v nedeljo, 31. januarja, ob 17. uri v župnijsko cerkev na Opčinah na koncert »Spectrum«. Skupina pevki VokalArt bo s priložnostno instrumentalno skupino pod vodstvom Mire Fabjan, ob prepleta-

nju poezij zamejskih avtorjev, izvedla delo Adiemus: Pesmi iz svetišča, skladatelja Karla Jenkinsa.

PIHALNI ORKESTER BREG, v sodelovanju s KD F. Venturini, prireja koncert »Pozdrav novemu letu« v nedeljo, 31. januarja

NABREŽINA - V okviru čezmejnega projekta dobre prakse

Beseda »povezala« šoli iz Nabrežine in Celovca

V okviru čezmejnega projekta dobre prakse Beseda povezuje, prijateljstvo združuje, je izmenjava učiteljev med osnovno šolo Virgila Ščeka iz Nabrežine, šolo Bežigrad iz Ljubljane in dvojezično šolo v Celovcu že več kot potrjena. Točkat je potekal pouk v slovenščini v Celovcu, na Ljudski šoli 24.

Učiteljica Mirjan Mikolj je učencem višjih razredov osnovne šole v Avstriji predstavila učne enote iz bralne pismenosti.

Besedišče in dialogi v slovenskem jeziku so bili povezovalna nit skozi celotno vsebino. Učenci so bili spodbujeni k pravilni rabi slovenskega jezika, hkrati so tudi uporabljali in primerjali besede v obeh jezikih: v slovenščini in nemščini. Ena od učnih ur je bila posvečena tudi parlamentu učencev - tako imenovanemu šolskemu parlamentu.

Učenci iz Celovca so pred tem vzdili nekaj pesmi za Afriko v akciji nabirke

za Angolo. Poleg tega se pripravljalo za jubilejno 25. leto obstoja.

Dvojezično Volkschule 24 obiskuje 131 učencev, kar je največja dvojezična osnovna šola na področju (upoštevajoč tudi, da je osnovna šola v Avstriji sestavljena iz štirih razredov in ne petih kot pri nas). Ravnatelj Edi Oraže je seveda zadovoljen. Tudi število učencev, ki se je opredelilo za slovenski jezik, je skoraj popolno, kar šoli dobro kaže.

Projekt s slovensko manjšinsko šolo v Nabrežini in osnovno šolo Bežigrad iz Ljubljane je dobra izkušnja povezovanja, kajti tu so prisotne tri različne rabe slovenskega jezika, začenši že z izgovarjavo in naglašanjem besed. Združeni smo isto jezikovno družino skupnega maternega slovenskega jezika.

Ravnatelj Edi Oraže in ravnatelj nabrežinske večstopenjske šole Marco Jarc sta se tudi pogovarjala o konkretnejših izmenjavah učencev, skup-

nih pobudah in skupnega prebivanja, tudi v Sloveniji. Ravnatelj Jarc želi razširiti sodelovanje tudi na višjo stopnjo tako v Nabrežini kot v Celovcu.

Volksschule 24 je druga avstrijska dvojezična šola, s katero sodeluje nabrežinsko ravnateljstvo: poleg Nabrežine je z avstrijsko Koroško »povezana« tudi celodnevna šola 1. maj 1945 iz Zgonika, ki sodeluje s šolo v Železni kapli in prav v tem tednu bo na sporedu dvo-dnevo srečanje na Jezerskem v organizaciji OŠ Preddvor.

Z leve: Edi Oraže, Heinzi Nečemer in Marco Jarc

O tako pomembnem sodelovanju in razvojih so govorili ravnatelji treh sodelujočih šol: Edi Oraže (Celovec), Heinzi Ničemer (Železna kapla) in Marco Jarc (Veš Nabrežina). (mm)

Učna ura na dvojezični Ljudski šoli 24 v Celovcu

BOLJUNEC - Skupina 35-55 jutri

Z Jasno Tuta po Francoski Polineziji

Skupina 35-55 SKD France Prešeren iz Boljuncu prireja jutri ob 20.30 v društveni dvorani občinskega gledališča potopisno predavanje Jasne Tute, ki bo udeležence popeljala v sliki in besedi v Francosko Polinezijo. V ta daljni, za mnoge sanjski kraj, se je Jasna podala z jadrnico. Z Rickom sta namreč odpotovala iz mehiškega mesta La Paz in po 32 dneh jadranja po Pacifiku dospela na 5556 km oddaljen cilj, otok Hiva Oa.

Pogumna Sesljančanka, ki živi na jadrniči že šest let, se je za nekaj mesecev vrnila domov in predstavila svojo knjigo Moj svet sredi oceana. Poleg tega pa je pripravila tudi zanimivo predavanje, s katerim nazorno in privlačno opisuje svoja doživetja na oceanu, zanimivosti krajev in njihovih prebivalcev ter radošti in skrbi vsakdanjega življenja. Jasna je svoje sanje uresničila, udežencem večera pa je ponujena priložnost, da jih lahko podoživijo.

RDEČI PROGRAM

AGRFT, Gledališče Glej
Simona Semenič

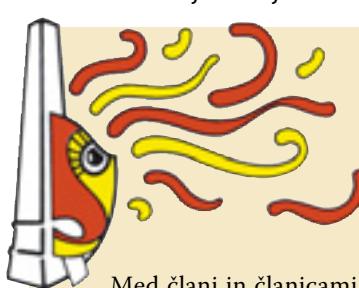
1981

režiserka: Nina Rajić Kranjac

DANES- sreda, 27. januarja, ob 20.30
v Veliki dvorani SSG
z italijanskimi nadnapisi

Blagajna SSG: +39 040 2452616
(od pon. do pet. 10.00-15.00)
www.teaterssg.com

KRAŠKI PUST - Priprave v polnem teku

Kolonjo zasedli irski palčki v ritmu ... country glasbe

Med članji in članicami pustne skupine Tutti col cales iz tržaške četrte Kolonja vlada pustno vzdušje pravzaprav celo leto. Od Kraškega pusta na Opčinah, sprevodov v Sodovnjah in Trstu do poletnega pustnega praznovanja v Gradežu zabavi ni videti konca. Tako na začetku jeseni pa že pada nova zamisel in vse se spet začne. »Že od septembra vadimo country plese ob melodijah irske glasbe v okviru plesne šole Dusty balls, pod vodstvom vzgojiteljice Veronike. Dogajanje okoli voza bo torej res živahno, ker velika večina izmed nas bo na sprevodu ves čas plesala. Voz pa smo začeli pripravljati novembra,« je v razigranim nasmehom povedal Edi Sabba, duša kolonjske skupine.

Ustavimo se za trenutek: country plesi in irska glasba? Točno ste prebrali. Vsekakor pa tako ali tako vemo, da je za pustni čas vse mogoče in se lahko med sabo spojijo tudi taki elementi, ki se zdijo na videz nerazdružljivi. Kolonjo oziroma bišo garažo prevozniškega podjetja v Valmauri, v kateri pripravljajo vozove vse mestne skupine tržaške občine, so tako skoraj v celoti zasedli zeleni

palčki. Njihova pot je bila kar dolga, saj so prišli iz daljne Irske ali bolje iz zakladnice irske mitologije. Irski palček Leprechaun, kot pravi tradicija, sedi na koncu mavrice in čuvanje z zakladom. Čez dan izdeluje in popravlja čevlje, vile ga naravnost obožujejo in so z njim v odličnih prijateljskih odnosih. Sicer pa se Le-

prechaun odlično sklada s pustnim razpoloženjem, saj zelo rad zganja šale in je zelo zabaven, samotarski navi navkljub.

Neutrudljivi pustarji so na večer, ko sva jih s fotografom obiskala, razpravljali, kako naj pobarvajo palčkove oči. Ima modre oči? Rjave? Ali kake druge barve? Do končne

odločitve sicer (v tistem trenutku) niso prišli, debata pa je bila priložnost za številne anekdote in veselje spomine. Smeha je bilo na pretek. Morda k temu priporomore tudi dejstvo, da v skupini sodelujejo pripadniki različnih generacij. »Recimo, da ima najmlajši približno 11 let, najstarejši pa nekaj čez 70. Po navadi nas je v sprevodu približno

50. Letos nas bo verjetno nekaj manj, ker je pust relativno zgodaj in se torej marsikdo ni uspel ustrezno organizirati,« je pripomnil Edi Sabba.

Vsa navidezno pustni skupini s Kolonje nič ne mora skvariti načrtov: »Važno je, da se med sabo dobro imamo in da se zabavamo.« Optimizem in borbenost Ediju Sabbi ne manjkata, med drugim namreč tudi poje s Tržaški partizanskim pevskim zborom Pinko Tomažič. Rad se ukvarja z najrazličnejšimi dejav-

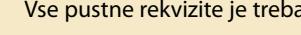

Pustna delavca »pripravlja« ogromnega palčka Leprechauna

FOTODAMJN

več fotografij na www.primorski.eu

FOTODAMJN

nostmi in Kraški pust mu je stari znanec. Na Opčinah je, preden bi nastala skupina na Kolonji, večkrat sodeloval z drugimi kraškimi vozovi. Selitev pustnih ustvarjalcev v paviljon, na območje tržaškega sejma, mu torej pomeni zanimiv izliv. Tam bodo po letošnjem pustu pripravljali vozove vsi pripadniki mestnih skupin. V bivšo garažo v Valmauri pa bodo prišli predstavniki gledališča Verdi, da bodo tu izdelovali vse potrebno za odrsko sceno.

Vesna Pahor

TRST - V DSI večer namenjen zborovskemu petju

»Če daš nekaj košev, prideš takoj na časopis, če poješ, pa ...«

Pogledi zborovodij Janka Bana, Aleksandre Pertot, Marka Sancina in Mirka Ferlana

Zborovsko petje na Tržaškem je na prelomnici. Tako bi kazalo ob ugotovitvah, ki so jih na pondeljkovem večeru Društva slovenskih izobražencev iznesli štirje zamejski zborovodje: Janko Ban, Aleksandra Pertot, Marko Sancin in Mirko Ferlan.

Iztočnico za razmišjanje, ki so ga povodovale obogatili z lastnimi izkušnjami, je ponudil predsednik DSI Sergij Pahor. Zborovsko petje je bila prva kulturna dejavnost, ki je zrastla po drugi svetovni vojni. Rastla je, se razvila, dosegla viške, a tudi padce. Ti so bili - paradoksalno - povezani prav z viški. Kvalitetni zbor je privabil kvalitetne pevce iz vrst drugih zborov, ki so nato pomalem zamrli.

Pa smo že pri stari dilemi, tisti, ki je svoj čas vnemala razprave v športnih krogih: količina ali kakovost?

Na večeru je bila večkrat omenjena primerjava s športom, vedno s petjem v podrejenem položaju.

Janko Ban, veteran tržaških pevovodij je »razdelil« zbor v dve polovici: umetniško polovico (tisto, ki stremi po kakovosti) in družbeno polovico (socialno vlogo zpora z druženjem). »Umetniška polovica mora biti večja z družbeno, sicer petje ni primerno za oder,« je ocenil. Vloga zborovodij tiči prav v tem: širiti umetniško polovico zborovske dejavnosti.

Povezovalec večera Marko Tavčar je posredoval nekaj številk: na Tržaškem deluje - vključno s cerkevnimi - kakih 60 slovenskih zborov. Na Pesmi mladih zapoje letno kakih 35 skupin.

Količina je precejšnja, čeprav med mladimi zanimanje za petje upada. Aleksandra Pertot je vodila več mladinskih pevskih zborov. Leta je opravljala med najstniki anketo: zakaj so se odločili za petje. Vsakič se je na prvem mestu znašla zabava, na drugem želja po izražanju občutkov. V bistvu - biti.

V vrtgolavem sodobnem času, ko mladi hočejo takoj, kar se jim zahoče, predstavlja želja po izražanju velik adut petja. A kako ga izkoristiti?

Marko Sancin je iznesel tehten predlog. Nujno rabimo organizacijo, strukturo, ki naj skrbi za petje od otroškega vrtca in sole dalje do odraslih.

Mirko Ferlan je ciljal na kvaliteto. Prva ovira za doseglo cilja je pomanjkanje osnovne glasbene izobrazbe. Kdor je pevsko kultiviran, išče kvalitetnejši zbor. Poznavanje glasbe torej, ali, kot se je Ferlan spomnil znamenite ugotovitve Janka Bana: poznati glasbo je kot znati pisati in brati.

Nujno je torej - tako Marko Tavčar - ustvariti široko pevsko bazo, iz katere bi lahko tisti boljši, bolj ambiciozni in bolj izobraženi imeli možnost združitve v kakovostnem zboru.

Primerjava s športom, na primer košarko, je na dlani. Začneš pri minibasketu, da lahko potem, če si sposoben in zmožen, zaigraš pri Jadraru.

Navsezadnje: športnik tekmuje s mšicami in tudi pevec poje z mšicami. A Ban je potožil: prej prideš na časopis, če daš nekaj košev, kot če poješ, in vadiš, vadiš. Športniki imajo na voljo tudi avtobus, celo dva, medtem ko zbori ne morejo računati na to pomoč.

»Smo pa ljubitelji. Nihče ne pričakuje, da bo plačan,« je menil Marko Sancin. Kljub skromnim finančnim sredstvom je mogoče dosegči dobre, vrhunske rezultate. Vse pa je preveč prepričeno

želji, trudu in zagnanosti posameznikov. Zato bi bilo prav, ko bi imeli tudi na pevskem področju organizirano strukturo, ki bi zagotavljala vzgojo zborovodij za temeljito delo z otroškimi zbori, da se nato - s primerno vokalno tehniko - razvijejo v mladinske in članske sestave.

Program je bil na pondeljkovem večeru nakazan. Se bo kdov zavzel zanj? (mk)

Z leve:
Marko Sancin,
Aleksandra Pertot,
Janko Ban,
Mirko Ferlan
FOTODAMJ@N

Oh, kako so vitki tisti zborovodje ...

Morda je bilo zgolj naključje, ali pa tudi ne. Dejstvo pa je, da so se v pondeljek zvečer na srečanju o pevskih zborih ob prvi dami tržaških zamejskih zborovodkinj Aleksandri Pertot znašli za mizo razpravljavcev trije pevovodje - Janko Ban, Mirko Ferlan in Marko Sancin - ter povezovalec večera, predsednik Zvezde cerkvenih pevskih zborov in tudi sam pevec, Marko Tavčar, ki jim je - ob ljubezni do petja - skupna še ena značilnost.

Vsi so vitki.

Številke potrjujejo video. Janko Ban, visok 178 centimetrov, težak 61 kilogramov; Mirko Ferlan: 187 cm za 71 kg; Marko Sancin: 184 cm za 69 kg. In Marko Tavčar, najbolj slok med vsemi: 195 cm za 85 kg.

Ob takih merah se samo po sebi zastavlja vprašanje: ali je vodenje zborov in sploh petje doslej nepoznani naravni nasprotnik odvečnih kilogramov? In še:

ali lahko predstavlja petje neke vrste sopotnika dobre diete?

Ko bi tako bilo, bi se bojda izpraznile telovadnice in fitness centri, v katerih se moški in ženske napenjajo, da bi se preko sragic potu znebili odvečnih gramčkov maščobe, in bi se napolnile sobe pevskih vaj in koncertne dvorane.

Marko Sancin tako misel takoj prežene s slavnim primerom: »Kaj pa Pavarotti?« Zarj, za Sancina, ni neposredne povezave med petjem oziroma vodenjem zborov in vitkostjo. Pojejo lahko vsi, pravi: suhi, debeli, visoki, nizki. Le z eno izjemo, pristavi: mišičaste pevce je težko dobiti. Kdor zahaja v fintes centre, težko poje, bi velelo njegovo pravilo.

Tudi za Janka Bana je težko povezati poklic zborovodij in njihovo vitkost. Ponudi pa lastni odgovor na vprašanje, zakaj so zborovodje tako vitki.

»Ker se grizemo.« (mk)

TRST - Jutri ob 17.30

V muzeju Schmidlu harmonikarji GM

Jutri bo v muzeju Schmidlu zaigrala harmonika

ARHIV

V gledališkem muzeju Schmidlu v palači Gopčević se bo jutri ... zaigrala harmonika. Na sporednu bo voden obisk, namenjen prav temu instrumentu, posebna vodiča pa bosta profesorja harmonike pri Glasbeni matici Fulvijo Jurinčič in Igor Zobin, ki bosta z nekaterimi svojimi gojenci predstavila instrument.

Pobuda sodi v sklop sodelovanja Glasbene matice z muzejem Schmidlu. V glasbenih sobah muzeja bosta jutrišnjemu sledila še dva glasbena četrtka. 25. februarja bo na vrsti kitara, ki jo bosta predstavila profesorja Marko Feri in Janoš Jurinčič z gojenci kitare, 17. marca pa klavir s profesorjami Tamaro Ražem, Beatrice Zonata in Claudio Sedmач ter njihovimi gojenci.

Vsa tematska obisk se bo začel ob 17.30.

GLASBA

Marjan Kemperle

marjan.kemperle@primorski.eu

Zborovska politika?

Aleksandra Pertot se na petje spozna. Vodila je zbole od otroškega vrtca do upokojencev. Na slovenskih nižjih srednjih šolah poučuje glasbo, še vedno kot suplentka. Razen ene, jih je »obredila« vse, je povedala na pondeljkovem večeru v Društvu slovenskih izobražencev. Zato dobro ve, kakšno je stanje glasbene vzgoje med mladimi v starosti tja od 10 do 14 let.

To je katastrofa. Nimate pojma, kakšno je stanje. To so otroci, ki nimajo posluha. Ampak: razglašen otrok je tisti, ki se ni naučil peti.«

»Kaj delajo učiteljice v osnovnih šolah?« Kaj delajo vzdoljiteljice v vrtcu?« seje vprašala in tudi nakazala odgovor: »Nova Buona scuola je tudi to.«

Tako je nadaljevala: »Na šolah ne pojemo več Marko skače. Mame ne pojemo otrokom uspavanke. Zato ni čudno, da otroci ne znajo zapeti dve noti.«

Po njenem mnenju bi bilo treba vzgajati učitelje in učiteljice, vzdoljitelje in vzdoljiteljice. Možnost obstaja, a je odvisna od posameznika. »Če učitelj ne mara, ne moreš storiti nič,« je bila njena ugotovitev.

Lahko bi začeli zunaj šole. A Glasbena matica ne dela tega, ne zmore, je priporovnila.

Takšna je pač sedanja zamejska danost na področju petja. Manjka nam celovita zborovska politika! Manjka projekt, v katerega bi bili vključeni mladi od vrtca do odraslih.

Na večeru v Peterlinovi dvorani je bilo poudarjeno, da »imamo mnogo odličnih zborovodij.« S svojim znanjem opravljajo dragoceno delo, njihovi zbori dosegajo prestižne uspehe. A očitno za širitev pevske kulture v tretjem tisočletju v zamejstvu to še ni dovolj.

Zborovodje imajo zgolj dirigentsko palico. Potrebovali bi ... čudežno.

TRST - Ob podpori pokrajinske uprave

Evropa v šoli

Jutri in v petek v gledališču Orazio Bobbio in na liceju Galilei

V gledališču Orazio Bobbio in na italijanskem liceju Galileo Galilei bo jutri in v petek potekala pobuda za poglavljajanje vprašanja migrantov oziroma prosilcev za azil, namenjena dijakom in dijakinjam tržaških višjih srednjih šol. Dvodnevno pobudo z naslovom Evropa v šoli prirejajo v okviru projekta Povabil prosilcev za azil v Evropi, katerega nosilec je italijanski navtični zavod Nututico-Galvani v sodelovanju s tržaško pokrajinsko upravo. Namen pobude je nuditi dijakom možnost razprave o aktualnih temah evropskega zadiha, zanimali z vprašanjem migrantov, je pojasnila pristojna pokrajinska odbornica Adele Pino.

Prvi del pobude bo potekal v gledališču Bobbio, kjer bodo jutri ob 10.30 predvajali film Io sto con la sposa. To je dokumentarec, ki priopoveduje zgodbo skupine petih Palestincev in Sircev, ki bežijo v Evropo in iskanju boljšega življenja. Drugi del bo potekal v petek v veliki dvorani liceja Galileo Galilei, kjer se bo ob 11. uri začel ciklus srečanj z naslovom Evropa zakaj? Niz prirejajo v sodelovanju z združenjem Dialoghi Europei in raznimi tržaškimi šolami. Na srečanju bo na temo Kozmopolitizem ekonomije in nacionalizem politike govoril docent evropske kulture in mednarodne politike na univerzi Bocconi v Milanu Paolo Palamiti.

V Miljah danes posvet o ladjah Saturnia in Vulcania

V dvorani Millo na Trgu Republike v Miljah bosta miljska in dolinska občina danes ob 17.30 privedli posvet o rekordnih ladjah Saturnia in Vulcania nekdanjega tržaškega brodarja Cosulich line. Posvet bo vodil Maurizio Eliseo, avtor knjige o obeh ladjah, ki je tudi znan zgodovinar ladjarstva.

Izrecno za to priložnost bo Eliseo prikazal projekcijo starih sugestivnih fotografij o obeh ladjah, ki sta bili svoj čas ponos tržaškega ladjarstva, pa tudi vrsto še neobjavljenih filmov.

FILM - Senator Nereo Battello o pokojnem režiserju

Scola je imel rad Gorico

GORICA - »Ettore Scola se je rad zadrževal v Gorici, ni prihajal samo zaradi sodelovanja v žiriji nagrade Sergio Amidei.« Odvetnik Nereo Battello, bivši senator in dolgoletni predsednik društva Sergio Amidei, ki vsako leto julija prireja italijanskemu scenaristu posvečeno nagrado za najboljši scenarij, je bil res prizadet, ko ga je dolečela vest o Scolovi smrti. Z njim se je namreč pogovarjal le nekaj dni pred tem, seveda o italijanskem političnem dogajaju in usmerjenosti Demokratske stranke ... »Ettore je bil vseskozi povezan s stranko, vse od takrat, ko se je še imenovala Komunistična partija Italije,« senator Battello pa je bil idealen sogovornik, ker je na listi iste stranke bil svoj čas izvoljen. »Očaral sta ga predvsem Pietro Ingrao in njegova reformistična vizija, sicer pa je dogajaju v stranki sledil od zunaj v pričakovanju srečnih razpletov. Zavezani je ostal povojni viziji reforme italijanske družbe, v sklopu levice pa ni nikoli zapadel sektaštvu.«

Ettore Scola je izviral iz okolice Avellina, a je zrasel v rimske filmske okolje, kjer je spoznal tudi velikega scenarista italijanskega neorealizma Sergia

Režiser
Ettore Scola
(1931-2016),
spodaj posnetek
iz njegovega filma
*Una Giornata
particolare*,
levo goriški
odvetnik in
bivši senator
Nereo Battello

Zavezani je ostal povojni viziji reforme italijanske družbe, v sklopu levice pa ni nikoli zapadel sektaštvu.

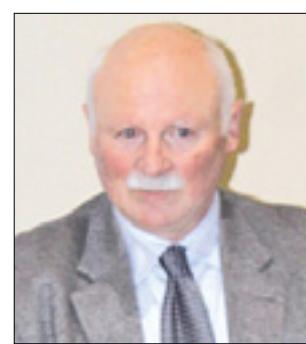
Amideia. Amidei se je rodil v Trstu, njegova mati pa je bila iz rodbine Bartolomei iz Solkana pri Gorici. »O njem je Scola pripovedoval, da je bil po temperamentu vzklopljiv in nepredvidljiv. Tak je bil v žiriji nagrade Amidei tudi Mario Monicelli, s katerim ni bilo lahko komunicirati, Ettore pa je bil drugačen, v nekem smislu bolj pedagoški.«

Scola je s svojimi filmi spremjal razvoj italijanske družbe in njegova filmografija je obsežna. »V pogovorih pa ni omenjal le svojih velikih filmov, kot sta po mojem predvsem *Una giornata particolare* ali *C'eravamo tanto amati*, pri srcu je imel tudi vse druge in iz vsakega črpal teme za pogovor. Bil je zelo izobražen in razgledan intelektualcev, ki je poznal kulturo pogovora in se na dogajanja kot tudi na vsakdanost večkrat odzival skoraj z britansko ironijo.«

Scola je pred skoraj petnajstimi leti opustil režijo, čeprav je v vlogi avtorja skupaj s hčerkama leta 2013 posnel *Che strano chiamarsi Federico*. »Vedel je, da je bolje nehati ob pravem času, a nikoli ni o filmu prenehala govoriti. In v pogovoru so prihajali na dan spomini na otroštvo, rodna Kampanja, učna leta v Rimu, sodelovanje pri reviji Marc'Aurelio in vse njegove bogate filmske izkušnje.« Odvetnik Battello ga bo v kot sogovornika in dragocenega sodelavca pogrešal.

Z odvetnikom Nereom Battellom se je pogovarjal Aleš Doktorič

ZANIMIVO - Zgodovinar in diplomat Šumrada Si je Napoleon polnil žepe na račun idrijskega rudnika?

Dr. Janez Šumrada

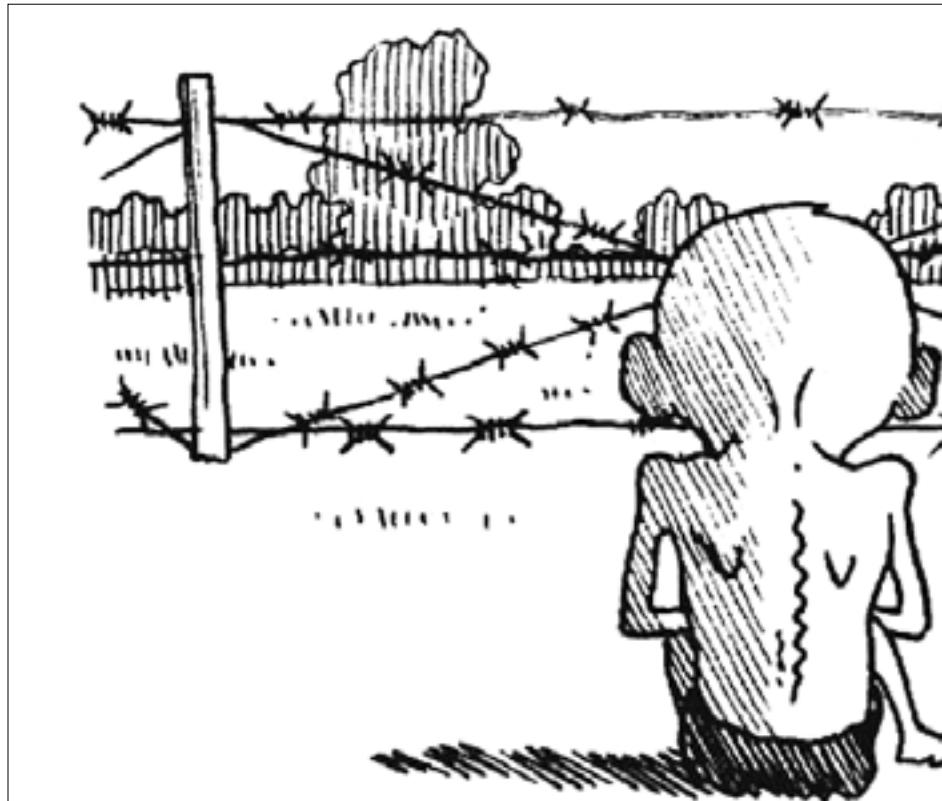
Roša

LJUBLJANA - Dr. Janez Šumrada je na predavanju *Napoleon Bonaparte in Rudnik živega srebra Idrija*, ki je potekalo v knjigarni Modrijan v Ljubljani, postregel s kar nekaj spregledanimi in še nepozanimi zgodovinskimi dejstvi. Številnemu zbranemu občinstvu je razkril zanimivo dogajanje okrog idrijskega rudnika in predstavljal zakulisni spopad za nadzor nad njegovo dobičkonosno proizvodnjo med trikratno francosko okupacijo. Francozi so slovenske dežele in z njimi Idrijo ter idrijski rudnik zasedli prvič leta 1797, zatem znova 1805/6 in med Ilirskimi provincami (1809-1813). Uradno zgodovinopisje je vse do sedaj beležilo, da je bila celotna zalogata takrat pridobljenega živega srebra zaplenjena v imenu francoske države, Šumrada pa tem podatkom oporeka, saj naj bi na podlagi dokumentov in zasebnih pisem, ki jih je odkril v francoskih državnih in privatnih arhivih, prisel do ugotovitve, da je domala celotna vsota pristala v privatnih rokah Napoleona in nekaterih njegovih najbližjih generalov. Šumrada tako navaja podatke, da so Francozi že ob prvi zasedbi Idrije prišli do ogromnih zalog živega srebra, ki ga Avstrijem ni uspelo do časa evakuirati. V skladisčih je bilo tako depoziranih kar 160 ton živega srebra in 4.5 ton cinabarita, kar naj bi bilo na borzi v Amsterdamu vredno skupaj 5.5 milijona takratnih francoskih frankov. (Kot primerjava je predavatelj dejal, da je luksuzno stanovanje v centru Pariza tiste dni stalo 15.000 francoskih frankov.) Zaradi želje po hitrem zaslugu naj bi Napoleon s svojo tovarišijo za celotno zalogo na borzi iztržil »tek tri takratne milijone. Šumrada je predstavil tudi potek podkupovanj, tok prodaje na borzi, natančne zneske ter imena in priimek praktično vseh večjih udeležencev te finančne malverzacije. V nadaljevanju je predstavil še podobno raboto leta 1805/6 in v času Ilirskeh provinc.

Dr. Janez Šumrada (1954) je bil najprej zaposlen kot raziskovalec za starejšo zgodovino Slovencev na ZRC SAZU in univerzitetni profesor na univerzah v Ljubljani in Mariboru, nato pa se je karierno zapisal diplomaciji novonastale slovenske države. Pri tem je opravljal dela na ministerstvu za zunanje zadeve in v zunanjih diplomatskih službi, kjer je bil med drugim veleposlanik v Franciji, kneževini Monako in pri Organizaciji združenih narodov. Dr. Janez Šumrada na temo Napoleona in idrijskega rudnika pripravlja knjigo, ki naj bi izšla v letošnjem letu.

DAN SPOMINA - V taborišču Gonars je bil zaprt tudi

Prijateljstvo »i

Platnica knjige
Album 1942-43,
v kateri so zbrane
slike Nikolaja
Pirnata,
desno avtor članka
- v Trstu rojeni
zgodovinar
Boris M. Gombac -
in Moni Ovadia na
sobotnem odprtju
razstave

ELENA TUBARO

SAN VITO AL TAGLIAMENTO - V soboto se je v kraju San Vito al Tagliamento na skrajnem zahodnem robu dežele zgodil dogodek, ki bi bil lahko v ponos vsakemu večjemu mestu Furlanije - Julisce krajine. Kot je poudaril župan Antonio di Bisceglie, sta otvoritveni seminar o italijanskih koncentracijskih taboriščih in kasnejše odprtje razstave *Izza žice* zelo pomembna dogodka, ki ju je občina posvetila dnevu spomina na holokavst. Vzrok, da so se tega datuma spomnili z omembom interniranih Slovencev in ne na primer preganjanih Judov, gre pripisati bližnjemu taborišču Gonars, ki se ga – tudi zaradi ponarejanja zgodovine – ničle več ne spomni. Žal se je pred grozo, ki jo Evropi napovedujejo vojne in migracije, naš kontinent, kot leta 1941. znašel povsem brez orodij, s katerimi bi se lahko izognil Aftermathu, ki vedno sledi nesposobnosti politike in njenemu uklanjanju totalitarizmu. Ker premoremo danes še svobodo pisane besede in se zaenkrat še lahko brez skrbki sklicujemo na človekove pravice, se nam zdi, da živimo v srečni sedanjosti. Vendar nam analiza preteklosti pove, da se krizam vseh vrst ne moreš kar prilagoditi, ampak, da si mora vsak posameznik za to srečo tudi prizadevati. Nižanje ravni demokracije in standardov občutimo na svoji koži vsak posamežni dan. Srednji sloj bije svojo zadnjo bitko za preživetje, medtem ko konzervativne ideologije izpodjadajo že dosežene standarde laičnega življenja. Nemoč politikov pred epohalnimi premiki ljudstev govori o nesposobnosti razumevanja novega kolonializma, ki ustvarja tragedije in pušča za seboj koncentracijska taborišča in na milijone mrtvih. Ko se enkrat začne klavnica, je že prepozno, in ko se enkrat uveljavlja volja elit, da bodo za profit plačali mali ljudje, smo že vsi v vrsti za potencialne lagerje in posledične krematorijske.

Zgodovina v teh primerih lahko pomaga le posredno. Zgodidi se, da nekdo javnosti verodostojno prikaže polpreteklo trpljenje marginalnih skupin (Judi, Slovani, Sinti, istospolni itd.) in da nekdo verodostojno razloži mehanizme uvajanja totalitarizma, pa se bo večina izmed nas še vedno sklicevala na svojo izkušnjo in na lastni trenutni interes. Meja med varnostjo (strah, grožnja) in humanitarnostjo (ljubezen, empatija, sočutje, vzgoja) se ob primerih masovnega trpljenja zelo hitro premika. Argumente humanosti moramo podkrepiti z znanjem, s spominjanjem na pretekle tragedije in na to, da smo lahko tudi mi v vrsti za naslednji pogrom. O tem gorovijo angažirani novinarji, umetniki, pesniki, slikarji in ljudje, ki jim je mar. To naj bi se dogajalo danes, dogajalo se je – realno in s pravimi žrtvami – pol stoletja nazaj.

Ko se enkrat začne klavnica, je že prepozno, in ko se volja elit, da bodo za profit plačali mali ljudje, smo že vsi v vrsti za potencialne lagerje in posledične krematorijske.

čarjev. Cordaro je vsa dela spravil, ki jih je Bristotova s komentarijem v sreči.

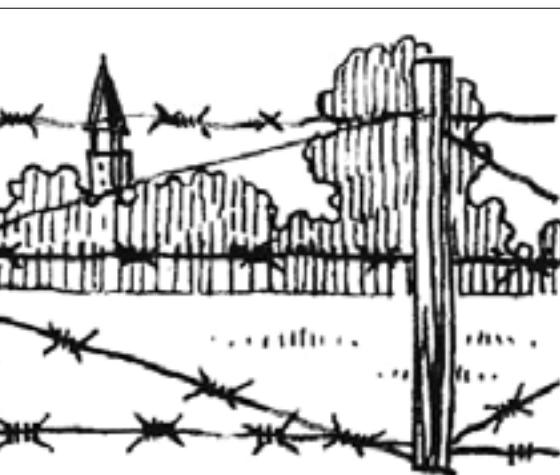
Nikolaja Pirnata (Idrija 1903-1944) ki so z drugimi slovenskimi in fašizma in nacizma. Teh v Slovencih je prihajalo s študija v Parizu. Vsak je na svoj specifični način grozile Evropi, in na nevarnosti, ki so preladočili fašizma in nazizma, njenjem mape o Don Kihotu (1936) umetnosti, ki se bori za vrednote in pravice. Groteskna, režeča maska, ki skrito, torej žalost pred neizbrisljivimi posledicami, ki so v slovenski politiki so poznani, napisatelji (Kocbek), pesniki (Kosovel), ki so vidni člani naprednih misli, ki so izaznali narodovo ogroženje, prilagajajo klerikalcev ideoloških vrednot, poživljal nad bodočnostjo načrta.

Po napadu na Kraljevino določili prav to. Če pustimo ob stran, da je vse omejimo na Slovence, nas obravnavali prav tako, kot vence so razdelili med tri okupacijske silne.

slovenski slikar Nikolaj Pirnat

zza žice«

Na razstavi Izza žice so ob slikah Nikolaja Pirnata na ogled tudi risbe iz stripa L'inverno d'Italia, pod katerega se podpisuje Davide Toffolo

D. TOFFOLO

en katalog Izza žice avtorice Pao-
ki sta bili deležni pozornosti v
torka si je za osnovo sposodi-
tela v taborišču Gonars med in-
Nikolajem Pirnatom in tabo-
Cordaro. Slovenski slikar je ži-
kaj svojih enkratnih del, ki jih je
ostti poklonil enemu svojih »je-

avnička,
se enkrat uveljavlji
profit plačali mali
ti za potencialne
krematorijske.

avil in iz njih ustvaril zbirko del,
njem prikazala v cerkvi sv. Lo-

lahko uvrščamo med slikarje,
telektualci razumeli nevarnost
enjini ni bilo malo. Veliko izmed

iz, Pragi, Berlinu in na Duna-

čin opozarjal na nevarnosti, ki

je grozila Slovencem s stra-

nicizma. Tako je Pirnat z udeja-

1940) izpostavil večno gonorico

ote resnice, ljubezni in razume-

samo prikriva, kar mora osta-

žnjam tiranom. Ta apel po zmer-

novajlji zgodbom (Zwitter),

pravniki (Rostohar) in dru-

ki so v napredujočem nacifa-

nost. Bili so proti vsespolnemu

»Herrenvolka«, saj se je ta

najših narodnih entitet.

Jugoslavijo leta 1941, se je zgo-

ran ostale Jugoslovanske nar-

lahko hitro ugotovimo, da so

so razumniki pričakovali. Slo-

atorje, od katerih je vsak obra-

Boris M. Gombač

INTERVJU - Slovenski filmski režiser Jan Cvitkovič

Vsakič kot prvič

TRST - Jan Cvitkovič je stari znanec Tržaškega filmskega festivala. Tu je že predstavil marsikateri svoj film, letos pa kar dva: kratkometražni Ljubezen na strehi sveta so selektorji uvrstili v tekmovalni spored festivala, celovečerni film Šiška Deluxe pa predvajali v sekcijski Žanrska presenečenja. Slovenski režiser se, kot pravi, z enakim veseljem posveča kratkim in dolgim filmom: vsakič tako, kot bi prvič stopil za filmsko kamero. »Film je film, ne glede na dolžino. Pomembna je ideja. Moj najljubši pisatelj Raymond Carver ni napisal nobenega romana, ampak same kratke zgodbe ...«

Ali bo kratki film Ljubezen na strehi sveta, film o ostarelem paru, ki je skupaj preživel vse življenje, »zelo enostavna zadevica z nenavadnim obratom v zadnjem kadru,« osvojil kako nagrado, bo znano v soboto. Med pogovorom v kavarni San Marco smo se posvetili predvsem uspehu, ki ga je med občinstvom požela komedija Šiška Deluxe.

Kako se je pravzaprav rodila zamisel za tako komedijo?

Začelo se je z imeni: v mislih sem imel imena treh fantov, želel sem posmeti film o treh prijateljih. Čakal sem, jih iskal in naposled odkril, da so ti fantje okrog mene, da jih videvam, da grem z njimi včasih na pijačo. Seveda niso profesionalni igralci, zato so bili nad mojo ponudbo presenečeni, a so jo k sreči sprejeli.

Film o treh »luzerjih« in njihovi piceriji je bil v slovenskih kinodvoranah zelo dobro sprejet, prav tako v tržaški

Globoko in iskreno stojim za tem, da je Šiška Deluxe odlična komedija.

dvorani Tripovich, kjer so se ljudje – tudi tisti, ki so sledili dogajanju preko podnapisov – glasno smeiali. Kateri je recept za uspeh vaše komedije?

Jan Cvitkovič (1966) je v Trstu letos predstavil dva filma

FOTODAMJ@N

smeje. Takrat se med ljudmi nekaj zgodidi, to je kot nek obred, ki ga danes ni več.

Slovenski kritiki pa nad filmom niso bili enako navdušeni ...

Seveda. Slovenski kritiki so pač moji veliki prijatelji in so film precej opljuvali. Kar je normalno. Bob leta (nagrado za izjavo leta, ki jo podeljuje dnevnik Včer; op. nov.) je pravkar osvojil Ivo Boscarol iz izjave, da Slovenci prenesejo površčino, ne prenesejo pa uspeha. V Sloveniji je vedno tako: ko se pojaviš kot mlad režiser ali kot nov mlad športnik, te vsi nosijo po rokah, potem pa komaj čakajo, da te zatolčejo. To je tak poseben užitek, ki jim ga jaz dovolim. Globoko in iskreno stojim za tem, da je Šiška Deluxe odlična komedija. Je pa tako, da se v Sloveniji večina boljše spozna na nogomet kot Srečko Katanec, ki je selektor, ve-

TRŽAŠKI FILMSKI FESTIVAL - Danes

O nekdanji Grčiji, bitkah, sodobni Čečeniji in še čem

V tekmovalnem programu bo danes tudi dokumentarec Grozny Blues

TRST - Kdor je včeraj cenil hrvaški dokumentarec Bolesno, lahko danes ob 11. uri v kavarni San Marco prisluhne pogovoru z njegovim režiserjem Hrvjem Mabićem. Med gosti dopoldanskega srečanja bosta tudi Giovanni Cioni (režiser filma Dal ritorno) in Davide Ferrario, ki bo predstavil načrtovani dokumentarec o Kobaridu. Ob 12. uri bodo tu predstavili knjigo Richarda Clogga Greca. Dall'indipendenza ad oggi; sodelujejo Piero Budinich, Thanos Anastopoulos in Marco Doga.

Sicer pa se Tržaški filmski festival danes nadaljuje s projekcijami v dvorani Tripovich. Ob 14.30 bo tu na sporednu dokumentarec Battles (Bitke) posledičah vojne (režiserka Isabelle Tollenaere), ob 16. pa Grozny Blues o opustošeni Čečeniji (italijanskega režisera Nicole Belluccija). Ob 18.15 si bo mogoče ogledati dologometražec A szerdai gyerek (Sredin otrok) madžarske režiserke Lili Horvath, ob 20.30 poljski »hollywoodski« film 11 minut (režija Jerzy Skolimowski), ob 22.15 Stra- na Oz (V Ozevi deželi) ruskega režisera Vasilija Sigareva. (pd)

Rad imam Devin

**in včasih tudi sam zahajam
na tisto obalo in posedam
na tistih kamnih ...**

cina kritikov se bolj spozna na gledališču kot Tomaž Pandur, ki režira po celiem svetu, in večina kritikov se v Sloveniji tudi bolj spozna na film kot jaz.

Šiška Deluxe je zelo različen od vseh vaših prejšnjih filmov ...

Nikoli ne snemam filmov tako, da bi mi prinesli uspeh, da bi z njimi ustregel občinstvu. Po poklicu sem arheolog, zato rad kopam in odkrivam nove stvari. Čakam, da me neka ideja povleče, da me fascinira. Nikoli pa ne razmišjam, da bi jo moral spraviti v nek svoj stil, vedno znova se lotim filma tako kot da je moj prvi.

Kaj lahko torej pričakujemo v prihodnjem? Kaj pripravljate?

Pripravljam družinsko dramo, tak je bil tudi delovni naslov, ki bo govorila o današnji povprečni slovenski družini, v kateri se zgodijo določene stvari.

Družina je sploh neka stalnica v vasih delih, tudi v Šiški Deluxe ima družinska skupnost svojo vlogo.

To ni bilo preračunano, po nekaj le-tih snemanja pa sem se zavedel, da delam vedno filme o družinah. Ne vem točno zakaj, morda ker izhajam iz družine ločenih staršev.

Pa še radovednost: zakaj se v filmu, ki pričoveduje v Šiški, pojavi tudi Devin?

Ker imam rad ta kraj in grem včasih, tako kot oni v filmu, na isto obalo in iste kamne in tam malo posedim.

Poljanka Dolhar

DOBERDOB - Skupaj z goratimi občinami zahtevajo močnejši signal

Plačujejo za peščico televizijskih programov

V doberdobski občini imajo velike težave s televizijskim signalom, ki je prešibek, da bi občani lahko spremljali vse kanale, ki jih dandanes ponuja digitalna televizija. Največ problemov imajo v Dolu, kjer se na televizijski prikažejo le prvi, drugi, tretji program državne mreže RAI in še kak zaseben program, tako da je ponudba odločno nepopolna. Podobne težave imajo tudi Jamljah in na Poljanah, kjer je signal močnejši, vendar ne dovolj, da bi bilo mogoče spremljati tudi vse ostale kanale. Tudi v Doberdobu pogrešajo cel kup televizijskih programov, zaradi česar se marsikateri domačini občasno pritožuje tudi občinskim upraviteljem. Ravnno zaradi tega se je uprava z županom Fabiom Vizintinom odločila, da na dnevni red današnjega zasedanja občinskega sveta vključi tudi osnutek resolucije, s katero zveza goratih občin in uprav Uncem (Unione nazionale comuni comunità enti montani) poziva parlamentarce, naj posrežejo pri družbi RAI Way za okrepitev televizijskega signala - tudi v luči sprememb pri plačevanju naročnine televizije RAI.

Ceprav se nahaja na nizki nadmorski višini, lahko doberdobsko občino obravnavamo kot gorato. »Podobno kot številne gorate občine imamo tudi v Doberdo-

bu velike težave z vidljivostjo televizijskih programov. V nekaterih predelih občine ni videti programov družbe Mediaset, v drugih niti tistih, ki spadajo pod državno televizijo RAI. Številni domačini se pritožujejo, saj redno plačujejo naročnino za televizijo RAI; to še toliko bolj velja letos, ko bomo naročnino plačevali skupaj z raču-

Televizijski dnevnik slovenskega sedeža RAI (zgoraj), oddajnik na Debeli griži (desno)

BUMBACA

vni splet. »Na županstvu še čakamo, da bi do nas speljali optični kabel, s katerim je dejela že povezala nekatere občine. Drugače si domačini pomagajo s ključki oz. s pogodbami z raznimi ponudniki, čeprav je malokdo res zadovoljen s hitrostjo internetne povezave. Izjemo predstavlja Jazbine, kjer so opremljeni s hitrim dostopom na splet,« dodaja županja.

V sovodenjskih občinah je vidljivost televizijskih programov slaba predvsem v nekaterih predelih Vrha. Tudi v Gabrijah ima jo težave, še zlasti domačini, ki živijo ob vznožju hriba; nekateri pogrešajo tudi slovenski program deželnega sedeža televizije RAI. Na Gornjem Vruhu je vidljivost boljša kot v ostalih vrhovskih zaselkih; v

nižjem predelu vasi lahko spremljajo prvi, drugi in tretji program televizije Rai, včasih se prikaže tudi otroški program Rai yoyo, vendar pogrešajo večji del ponudbe družbe Mediaset. Da bi lahko spremljali slovenski program deželnega sedeža televizije RAI, so nekateri Vrhovci svojo anteno obrnili proti Trstu, drugi si pomagajo s satelitsko anteno.

Ne glede na dobro ali slabo vidljivost televizijskih programov se morajo prav vsi davkopalčevalci sprizniti z novim načinom plačevanja naročnine državne televizije RAI. Stala bo sto evrov in jo bo treba poravnati z računom za električno; prvi obrok, ki bo znašal 70 evrov, bo v julijskem računu. (dr)

Nepravilno parkirani avtomobil v Ulici Orzoni

BUMBACA

GORICA - V Ulici Orzoni

Avte neodgovorno parkirajo pred nepreglednim križiščem

Marinka Koršič opozorila župana, da je poveljevanje fašizma prepovedano

Ob nevarnem križišču je treba postriti nadzor nad avtomobili, ki so tako parkirani, da ovirajo vidljivost. Med ponedeljkovim zasedanjem goriškega občinskega sveta je občinska svetnica Slovenske skupnosti Marinka Koršič opozorila župana Ettoreja Romolija na nevarno križišče med ulicami Orzoni, Mighetti in Scodnik, kjer bo občina načrtuje ureditev križišča.

»Ker grem skozi to križišče večkrat na dan, opažam, da so ravno pred njim v ulici Orzoni klub prepovedi parkirani avtomobili, ki popolnoma zakrivajo pogled tistem, ki prihaja po ulici Scodnik in zavije v ulico Orzoni. Morda bi večji nadzor in kaka globla odvrnila avtomobiliste od ta-

kega neodgovornega parkiranja,« je poudarila Koršičeva, ki ji je župan odgovoril, da bo zadevo čim prej preveril v prisotnih uradih. Svetnica je opozorila še na prehitre avtomobiliste v Ulici Tabaj v Štandrežu, ki imajo odsek med podvozom in cerkvijo za dirkališče. »Morda bi kazalo na mestiti table za omejitve hitrosti ali ekran z elektronsko meritvijo,« je prepričana Koršičeva, ki je župana tudi opozorila, da je bil nedavni sprejem pripadnikov fašistične enote Decima mas na županstvu povsem nesprejemljiv. »Prav te dni se spominjam grozodejstev, ki sta jih nacizem in fašizem povzročila v naših krajih, in ne samo. Še vedno so kraji, kjer so naši ljudje trpeli in umirali, na pol zamolčani (Vis-

co, Gonars, Zdravštine, Trst-Bellsguardo, da jih naštejem samo nekaj). Še prej so se že od leta 1920 dogajale konfroncije in načrtne premestitve slovenskih državljanov na službena mesta na jug Italije,« je poudarila Koršičeva. Župan je povedal, da si vsi umrli zaslужijo spomina. Poudaril je tudi, da ne nikogar zapostavlja; lani je omo-

GORICA - Bolnišnica
Še naprej bodo zdravili dihalo

Pnevmoški oddelek ostaja v Gorici, medtem ko bodo v tržiški bolnišnici po novem izvajali tudi endoskopijo dihal, kar predstavlja obogatitev ponujenih storitev. Na zdravstvenem podjetju za Posočje in južno Furlanijo so se odzvali na pisanje italijanskega tiska, češ da naj bi v kratkem zaprli goriški pnevmoški oddelek.

Z zdravstvenega podjetja podljubljajo, da ohranajo v pnevmoškem oddelku goriške bolnišnice vse dosevanje storitve, zaradi česar ne nikakor razmišljajo o njegovem zaprtju. Nekaj novosti pa se obeta v tržiški bolnišnici, kjer bodo po novem lahko izvajali tudi endoskopijo dihal, kar ne bo nikakor vplivalo na ponudbo v Gorici.

Komaj bo deželna vlada Furlanije Julijске krajine odobrila načrt delovanje zdravstvenega načrta za Posočje in južno Furlanijo, bodo sprožili postopek za zaposlitev primarijev v nefroškem oddelku in v oddelku za nujno pomoč - slednji je svojega vodjo Giuseppeja Giagnoria prerano izgubil ravno pred nekaj dnevi.

Na zdravstvenem podjetju opozarjajo, da so se tudi v preteklosti že nekajkrat pojavile povsem neosnovane govorice o domnevnih zaprtih oddelkov v goriški bolnišnici. Nekateri so skorajšnje zaprtje napovedovali za kardiološki oddelek, za službo za odvisnosti Sert in za službo za prizadete osebe, ki so vsi po vrsti še vedno odprt.

Z zdravstvenega podjetja zanikujo tudi govorice o selitvi sedeža iz Gorice v Palmanovo, kar sicer ne bi imelo nikakršnega učinka na storitve, ki jih koristijo občani. Pri tem pojasnjujejo, da so imeli ob združitvi goriškega zdravstvenega podjetja in zdravstvenega podjetja za južno Furlanijo cel kup dvojnikov (urad za osebje, knjigovodski urad, tehnična služba...); do danes so v Gorico preselili vse pristojnosti obeh pravnih in računovodskeih uradov.

Vodstvo zdravstvenega podjetja ne nazadnje poudarja, da nepreverjene novice o domnevnih zaprtih oskrdujejo ravno goriško bolnišnico; ljudje podvomijo v kakovost njenih storitev, zaposleni postanejo zaskrbljeni, čeprav ni pravih razlogov za zaskrbljenost.

Nepravilno parkirani avtomobil v Ulici Orzoni

BUMBACA

GORICA - Spomeniško varstvo in majavo poslopje v Morellijevi ulici

Po enem dnevu rušenja so delavce že »odgnalik«

Birokracija meče polena pod noge goriški občinski upravi, ki je včeraj do poldne morala nepričakovano prekiniti rušenje poslopja na vogalu med Morellijevim in Oberdanovo ulico, čeprav je od propadajoče stavbe ostalo pokonci le še nekaj zidov pritličja. Medtem ko je goriški župan Ettore Romoli v ponedeljek popoldne skupaj s stanovalci, trgovci in gostinci iz Morellijeve ulice opazoval bager, ki se je lotil dela, so na županstvu prejeli zahtevo po prekiniti rušenja. Poslalo jo je spomeniško varstvo za arhitekturno dediščino Furlanije Julijanske krajine, ki zahteva dodatna zagotovila glede namembnosti zemljišča, na katerem je bilo poslopje, in glede morebitnih novogradnjenih. Slednje bodo morale imeti arhitekturne značilnosti, ki jih je imela propadajoča stavba. V ponedeljek, 28. januarja, se bo goriški župan Ettore Romoli srečal z vodjo spomeniškega varstva in prisluhnih njegovim zahtevam - seveda z željo, da bi se rušenje čim prej nadaljevalo in zaključilo.

Zaradi včerajšnje prekinitve rušenja so odložili na kasnejši datum praznik, ki so ga v soboto, 30. januarja, nameravali izpeljati trgovci in gostinci iz Morellijeve ulice. Ravno tako odloženo na kasnejši datum je tudi ponovno odprtje ulice, ki je zaprta že več mesecov.

Novica o nepričakovani prekinitvi rušenja je včeraj popoldne takoj odmevala na socialnih omrežjih; številni Goričani so se zgražali nad odločitvijo spomeniškega varstva, ki je za mnoge povsem nepotrebnega ustanova. Zaradi propadajoče stavbe in zaprte ulice so oškodovani številni krajevni trgovci in gostinci, kar nekaj težav imajo tudi stanovalci. Goriška občina si za rušenje poslopja prizadeva že preko dve leti, vendar je spomeniško varstvo temu nasprotovalo že od vsega začetka. Ko je zgledalo, da je zadeva rešena, je prišlo do nepričakovane zapleta, ki ga ljudje razumejo kot le še en dokaz, da birokrati živijo v svojem svetu. (dr)

Rušenje so prekinili, ko je od majave stavbe ostalo pokonci le še nekaj zidov in del pritličja

BUMBACA

FARA - Na avtocesti Zgorel je tovornjak

Na avtocesti A34 med Faro in Sodnajnimi je včeraj tovornjak najprej silovito trčil v zaščitno ograjo, prevrnil se je na bok in zgorel. Šofer je bil lažje poškodovan, odpeljali so ga v goriško bolnišnico. Do nesreče je prišlo okrog 17. ure na voznom pasu v smeri Gorice, nedaleč od priključka v Fari. Vozni pas so zaprli, zaradi česar je nastala približno dva kilometra dolga kolona. Do zastopljevje je prišlo tudi na deželni cesti v Gradišču in na Majnicah. Tovornjak naj bi imel slovensko registrsko tablico in prevažal plastični material. Pri gašenju je sodelovalo devet gasilcev, ki so na kraj prišli s tremi gasilskimi tovornjaki.

Fotografijo tovornjaka so objavili na Facebook strani Sei di gorizia se...

TRŽIČ - V zaključni fazi raziskava, ki jo je naročila deželna vlada

Pridobivajo podatke o raku

V petek bodo predstavili izsledke študije o stopnji onesnaženosti zraka - Preverili bodo, zakaj je toliko primerov raka mehurja

Tržiška bolnišnica

BONAVENTURA

Laboratorijski tehnični okoljskih observatorij agencije Arpa so skoraj zaključili raziskavo, v okviru katere so pridobivali podatke o razširjenosti rakastih obolenj na Tržiškem. Kot pojasnjljena deželni odborniki Sara Vito in Maria Sandra Telesca, je raziskava lani naročila deželna vlada, ki hoče raziskati povezavo med rakastimi obolenji in onesnaženostjo okolja.

Raziskava dopolnjuje dve študiji; prvo so izvedli med letoma 2014 in 2015 raziskovalci Univerze v Vidmu, ki so pod drobnogled vzeli izključno razširjenost rakastih obolenj med ženskami iz goriške pokrajine. Drugo študijo je izvedla agencija Arpa in zadeva

stopnjo onesnaženosti zraka na Tržiškem; izsledke raziskovalcev bo deželna odbornica Sara Vito predstavila javnosti v petek, 29. januarja, v Trstu. Iz epidemiološke študije izhaja, da

V kratkem bodo začeli preverjati prisotnost kovin v urinu Tržičanov

je med ženskami iz goriške pokrajine nadpovprečno visoko število primerov raka mehurja. »Zato smo se odločili za dodatno preverjanje,« pravi deželna od-

bornica za zdravstvo Maria Sandra Telesca, medtem ko odbornica za okolje Sara Vito pojasnjuje, da so pozvali raziskovalce in izvedence, naj preverijo vse okoljske in zdravstvene podatke od leta 1995 do današnjih dni. Spomladi se bosta zaključili še dve študiji, ki zadevata srčno kap in spontane splave; v kratkem pa se bo začelo preverjanje prisotnosti kovin v urinu Tržičanov.

V teku je tudi raziskava učinkov avtomobilskega prometa na razširjenost raka pri krajevnem prebivalstvu, pri čemer nikakor ne podcenjujejo niti ostalih virov onesnaževanja, so včeraj sporočili z dežele Furlanije Julijanske krajine.

DAN SPOMINA

Poklon Judom z glasbo in besedo

V vgraditvijo trinajstih tlakovcev v goriške pločnike se je prejšnji teden začel niz dogovorov ob dnevu spomina na holokavst. V Gorici bo danes ob 9.30 v imenu občinske uprave župan Ettore Romoli položil venec pred spomenik pred železniško postajo, ki je posvečen 600 deportirancem. V goriškem Kulturnem domu bo ob 9.45 posvet za dijake na temo žensk v holokavstu, ki ga priteja pokrajinsko tajništvo sindikata UIL v sodelovanju z zavodom IRASE in združenjem Prijateljev Izraela ter pod pokroviteljstvom goriške občine in pokrajine. Srečanja se bosta udeležili tudi deželna odbornica Lore-dana Panariti in goriška prefektinja Isabella Alberti, ki bo nato vizirčila medaljo za zasluge deportiranca Mariu Bernardiniju in Vittorini Piccoli Rodaro, hčerki interniranca Gaetana Piccolija. Ob 11.30 bo ogled sinagoge, ki ga bodo vodili dijaki zavoda Max Fabiani. Na sedežu zadruge Arcobalenzo v Štandrežu bo ob 19. uri brezalkoholni aperitiv *Memoria e sogni di libertà - Spomini in sanje o svobodi*, na katerem bodo pesmi in besedila prebirali Robert Cotič, Bruno Tofful, Lucia Calandra, Edi Bramuzzo in Franco Perazza; spremljali jih bodo plesi in glasba čezmejne skupine GO folk Gorizia/Nova Gorica.

Na žrtve holokavsta se bodo danes spomnili tudi v Tržiču. Na pokopališču v Ulici XXIV Maggio bodo ob 10. uri položili venec v spomin na deportiranca. V galeriji na Trgu Cavour bodo v petek, 29. ja-

EZTS GO Po novem Perazza in Puhali

A. Puhali

F. Perazza

V skupščini Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS GO), ki so ga ustanovile občine Gorica, Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba, bosta goriško mestno upravo zastopala nova člana. Inženirja Giuseppe Fiannacco in Franca Frattinija sta nadomestila psihiater Franco Perazza in izvedenec za železniški promet Alessandro Puhali. Zamenjavo so potrdili na ponedeljkovem zasedanju občinskega sveta v Gorici. Posebno omembo zasluži Frattini, nekdanji zunanjji minister Italije, ki je bil prvi predsednik skupščine EZTS GO.

Tlakovci spomina

BUMBACA

nuarja, ob 18.30 predstavili knjigo *Padre eterno se ci sei mi devi chiedere perdon. Testimonianze di donne e uomini deportati nei lager nazisti* Alessandra Fantina.

V gledališču San Pio X v Štaranca-nu bosta danes ob 18. uri svečanost uvedla glasbenika Mirko Masuda in Annamaria Viciguerra. Sledil bo nagovor Giorgie Polli, nato bodo dijakinji Mary Sorgo in Gioia Macorini ter gledališka igralka Nika Petruška Panizon prebirale besedila iz del Ane Frank, Trudi Birger in Marca Coslovicha. Večer bosta sklenila glasbena točka Veronice Bortot in Dragane Gajic ter nastop ženskega pevskega zbora Multifariam iz Rude pod vodstvom Gianne Visintin in ob klavirski spremljavi Rosselle Fracaros.

V gledališču Bergamas v Gradišču bo danes ob 21. uri predstava o deportaciji Judov iz Gorice in Furlanije Julijanske krajine. Pesmi bosta prebirala Maja Monzani in Mario Milosa, za glasbeno kuliso bodo poskrbeli violinistka Mariko Masuda, pianistka Cristina Cristancig in pevec Lorenzo Tomasella. Predstavo bodo ponovili jutri ob 20.30 v občinski sejni dvorani v Slovencu, ko bo pevca nadomestil Gorški komorni zbor.

Dan spomina bodo obeležili tudi v Gradežu, kjer bo v dvorani občinskega sveta danes ob 17. uri govor o Sebastiano Scaramuzzi in o njegovem prizadevanju zoper predsdanke in diskriminacijo na račun Judov. Po zaključku srečanja, ki ga prirejata gradeška občina in goriška pokrajina v sodelovanju s centrom za raziskovanje Sebastiano Scaramuzza, bo pokrajinska svetnika Elisabetta Medeo položila venec v spomin na gradeške Jude v parku Oranz. (av)

GORICA

Slovenski jezik v šoli

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici bo jutri ob 20. uri javno srečanje na aktualno temo »Slovenski jezik v šoli«. Potekal bo ob skorajnjem dnevu slovenske kulture in ga bodo sooblikovali profesorji na slovenskih višjih srednjih šolah v Gorici Maja Melinc, Marija Kostnafel in Adrijan Pahor. Večer »pod lipami« bo vodil Julijan Čavdek, prirejata ga center Bratuž in krožek Anton Gregorčič.

GORICA

Pomoč najstnikom

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki ulici v Gorici bo jutri med 17.30 in 19. uro srečanje, ki je namenjeno staršem, profesorjem in vzgojiteljem, ki se ukvarjajo z najstniki. Večer prirejajo v sklopu pobude »What's up?«, pri kateri sodelujejo goriška pokrajina, Fundacija Goriške hranilnice in goriško zdravstveno podjetje. O pomoči mladim na poti odraščanja bosta spregovorili strokovnjakinji Claudia Dominguez in Gaia Godina. (av)

GORICA

O nasilju nad ženskami

O nasilju nad ženskami luči novoletnih dogodkov v Kölnu bo govor vili Ritter v goriških Stražah jutri ob 17.30. Srečanje prireja visoka šola Ciels, predaval bo direktor ustanove Simone Borile, ki ga bo predstavila Tiziana Bertogna. (av)

GORICA

Goriška roža in kultura

V restavraciji Hendrick's v Mazzinijski ulici v Gorici bo nočjo ob 20. uri potekalo še zadnje eno-gastronomsko srečanje s pokušnjo goriške rože in prebiranjem odlomkov iz kulinarčnih knjig. Spregovorila bo zgodovinarka Serenella Ferrari. Ker za današnji večer ni več razpoložljivih mest, bodo v restavraciji Hendrick's poskrbeli za tovrstna srečanja tudi v prihodnjih mesecih. (av)

 POSTANI NAŠ SLEDILEC
@primorskiD

 NAJDI NAS NA FACEBOOKU
PrimorskiD

Vsem naročnikom in bralcem sporočamo, da od 1. FEBRUARJA SPREJEMA

ČESTITKE, OSMRTNICE, SOŽALJA, ZAHVALE IN PLAČLJIVE MALE OGLASE

glasni oddlek Primorskega dnevnika
GORICA
UI. Garibaldi 9
l. nadstropje

OD PONEDELJK DO PETKA OD 10.00 DO 14.00 URE
OB SOBOTAH OD 10.00 DO 13.00 URE
OB NEDELJAH IN PRAZNIKIH SLUŽBA NE DELUJE

brezplačna številka
800 912 775

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

PROVIDENTI, UL. Oberdan 3, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU

AL LAGO - PRI JEZERU, Rimská Ul. 13, tel. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

OBČINSKA 1, UL. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

BRAČAN (FARO), UL. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

Koncerti

V TRŽIČU:

v lokalju Il Carso in Corso na Korzu del Popolo 11 prireja združenje Nuovo Corso iz Tržiča koncert v sklopu niza »Jazz in Progress«: danes, 27. januarja, ob 21. uri bo koncert dva Enrico Sartori in Giovanni Maier; informacije in rezervacije po tel. 0481-46861; več na www.ilcarsoincorso.it.

GRAJSKE HARMONIE NA GRADU

KROMBERK: v četrtek, 28. januarja, ob 20. uri bo koncert pianistke Mete Fajdiga; informacije pri blagajni vsak devetnik 10.00-12.00, 15.00-17.00 in uro pred pričetkom prireditev, tel. 003865-3354016; blagajna@kulturnidom-ng.si.

»VEČERNI KONCERTI«

z druženja Rudolfo Lipizer v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 5. februarja ob 20.45 Flamencason; informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212); več na www.lipizer.it.

GLASBENI VEČERI V BUKOVICI:

v četrtek, 11. februarja, ob 20. uri bosta igrala duo Luca Ferrini in Črtomir Šiškovič ter trio flaut Trije letni časi. Vstopnice uro pred koncertom v avli Kulturnega doma Bukovica.

Gledališče

»ŠTANDREŽ 2015 - ABOMA LJUBI-

TELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN« v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: v soboto, 30. januarja, ob 20. uri premiera komedije »Pokojna gospojina mama«, nastopa dramski odsek PD Štandrež v režiji Jožeta Hrovata (ponovitev 31. januarja ob 17. uri). Prodaja vstopnic pri blagajni eno uro pred predstavo ali po tel. 0481-20678, 328-6669048 od 12. do 14. ure.

GLEDALIŠKI FESTIVAL »CASTELLO DI GORIZIA« - NAGRADA MACE-

DONIO: v Kulturnem domu v Gorici bo v petek, 29. januarja, ob 20.30 predstava v furlansčini »Divine Comédie«, nastopa skupina I Trigeminus; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI bo v soboto, 30. januarja, ob 20.45 gledališka predstava »Sogni e bisogni«, režija: Vincenzo Salemme. Več na www3.comune.gorizia.it/teatro.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU

ob 20.45: 28. januarja koncert Ensemble Scherzi musicali in baritona Nicolasa Achtena. 31. januarja ob 17. uri »Hansel e Gretel«, 10. in 11. februarja »La scuola«; informacije pri blagajni gledališča v Tržiču (od ponedeljka do sobote 17.00-19.00), tel. 0481-494664; več na www.teatromalfalcone.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici bo danes, 27. januarja, ob 20. uri gledališka predstava »Hura, Nosferatu!«. V četrtek, 28. januarja, ob 18. uri »Minestrala«; informacije po tel. 003865-3352247 ali na blagajna@sng-ng.si.

ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici so v teku gledališke predstave za otroke od 6. leta dalje: v soboto, 30. januarja, ob 16.30 »Storie del Buon Dio«, v izvedbi gledališke skupine Teatro Causa; informacije v uradih CTA, Drevored 20. septembra 14 v Gorici (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

Razstave

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ

pripravlja, ob svetovnem dnevu žena, skupinsko likovno razstavo ženskih portretov pod naslovom »Ženski obrazzi in izrazi«. Za obogatitev razstave organizatorji naprošajo zasebnike, ki imajo v lasti kakšen ženski portret, da posodijo delo za obdobje razstave; informacije po tel. 0481-531445. Likovna dela bodo zbirali do 12. februarja.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 21.15 »Revenant - Redivivo«; 19.50 »Quo vado?«. Dvorana 2: 17.00 - 18.40 - 20.30 »The Eichmann Show - Il processo del secolo«; 22.10 »La corrispondenza«.

Dvorana 3: 17.00 - 22.00 »Quo vado?«; 18.40 - 20.15 »Ti guardo«.

KULTURNI DOM:

17.30 »Il fronte di fronte«;

21.00 »Guerra in montagna« (»Monti Film-Cinema & montagna«).

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 21.15 »Revenant - Redivivo«; 19.45 »The Pills - Sempre meglio che lavorare«.

Dvorana 2: 17.00 »The Eichmann Show - Il processo del secolo«; 20.15 - 22.10 »Quo vado?«; 18.45 »The Pills - Sempre meglio che lavorare«.

Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.15 »Steve Jobs«.

Dvorana 4: 16.45 »Piccoli brividi«; 18.30 - 20.15 - 22.15 »Se mi lasci non vale«.

Dvorana 5: 17.30 - 20.00 - 22.15 »Point Break«.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJEN-

CEV za Goriško prireja v soboto, 13. februarja, krajsko ekskurzijo za obisk in ogled spomenik na Cerju nad Mirnom. Odhod z lastnimi sredstvi ob 14. uri s parkirišča tržnice v Mirnu. Obvezna prijava do konca januarja. Po obisku bo valentinovo večerno srečanje udeležencev. Vpisujejo po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.).

PD RUPA-PEČ

vabi na vsakoletni izlet od 23. do 29. avgusta na Nizozemsko in Flandrijo; informacije in vpisovanje do konca februarja po tel. 0481-882285 (Ivo Kovic).

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA

organizirajo enodnevni avtobusni izlet v soboto, 5. marca, ob praznovanju dneva žena v Istro, Grožnjan, Motovun, Livanj in Vodnjan, kjer bo kosilo; informacije in vpisovanje po tel. 0481-78000 (gotstilna Peric), 0481-78398 (trgovina Mila) in 380-4203829 (Miloš) do 20. februarja oz. do zasedbe mest.

SPDG

prireja v nedeljo, 31. januarja, izlet na Kojco (1303 m). Informativni sestanek bo v četrtek, 28. januarja, ob 19. uri na družvenem sedežu; informacije in prijave: andrey@spdg.eu in tel. 320-1423712 (Andrej).

Šolske vesti

PRISLUHNEMO POUKU - DANES

SMO UČENICI - Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred osnovne šole, da prisluhnejo pouku v vrtcih: Sonček v Ul. Max Fabiani v Gorici danes, 27. januarja, od 10.30 do 11.30; Pikapolonica v Pevmi v četrtek, 28. januarja, od 10.30 do 11.30.

PRISLUHNEMO POUKU - DANES

SMO UČENICI - Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred osnovne šole, da prisluhnejo pouku v šolah: Župančič, Ul. Brolo v Gorici danes, 27. januarja, od 8.30 do 9.30 (predhodna najava v vrtcu Ringaraja).

DNEVI ODprtih vrat - OTROŠKI

VRTCI - Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi na dneve odprtih vrat starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca: Sonček v Ul. Max Fabiani v Gorici danes, 27. januarja, ob 17. uri.

AD FORMANDUM

vabi na dan odprtih vrat Gostinske šole v ponedeljek, 1. februarja, od 14. do 16.30 v hotelu Best Western Palace (Korzo Italia 63 v Gorici). Obiskovalci bodo sponzali didaktične in izobraževalne aktivno-

sti Gostinske šole predvsem pa triletni program poklicnega izobraževanja in usposabljanja Gostinski delavec, s katerim lahko pridobijo potrdilo o poklicni usposobljenosti za kuhanja ali natakarja. Starši in dijaki bodo imeli priložnost, da spoznajo dejavnost Gostinske šole, da si ogledajo učilnice in laboratorije, spoznajo učno osebje in pridobijo dodatne informacije o izobraževalni ponudbi za šolsko leto 2016-2017.

TEČAJ ANGLEŠČINE ZA UČENCE 1.

IN 2. RAZREDA OSNOVNE ŠOLE

bo potekal ob sredah, od 17. do 18. ure, od 17. februarja do 11. maja v Dijaskevem domu v Gorici. Cena za celoten tečaj je 45 evrov. Informacije in vpisovanje do zasedbe mest po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah.

VISOKA ŠOLA ZA UMETNOST

Univerze v Novi Gorici organizira 12. in 13. februarja informativne dneve za akademsko leto 2016-17 v prostorih visoke šole v palači Alvarez v Diazovi ulici 5 v Gorici: Digitalne umetnosti in prakse (prva stopnja) v petek, 12. februarja, ob 10. in 15. uri ter v soboto, 13. februarja, ob 10. uri; Medijskie umetnosti in prakse (druga stopnja) v petek, 12. februarja, ob 13. uri in v soboto, 13. februarja, ob 11. uri.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOBERDOB

obvešča, da bo informativni sestanek za vpis v nižjo srednjo šolo v Doberdobu za družine iz Romjana danes, 27. januarja, ob 18.00 in za družine iz Doberdoba v petek, 29. januarja, ob 17.30.

O NAŠEM TRENUTKU Denarne nevihte in politične luknje

ACE MERMOLJA

Tokrat bom pisal o denarju. Gospodarske, finančne in seveda denarne teme niso v izključni domeni ekonomistov, ampak so tudi predmet državljanske debate. Vprašanja o denarju, o kapitalih, o zaslužkih in dolgovih so bistvena tema demokracije. Če ne razpravljamo o tem, koliko denarja je, kje je in kdo ga ima, kako ga uporabljamo itd., razpravljamo o vsem mogočem, razen o tem, kdo plača. Menim, da je to pomembno vprašanje.

Leto 2016 se je pričelo v znamenju denarnih neviht, ki begajo državljane in zastavljajo vprašanje: kaj bo z nami jutri? Moje razmišljanje ima sicer relativno veljavno, vendar bom nekaj trditev le zapisal v brk dilemi, če lahko pesniki pišejo o denarju.

Vetrovi finančnih kriz čudijo, ker obstajajo vsaj trije elementi, ki so tradicionalno naznajali dobre čase. Petroleja, naft in alternativnih energetskih virov je trenutno v izobilju in še poceni so. Ni potreben naznanih energetske krize in nedeljskih peščenj, kot se je to dogajalo v Italiji v sedemdesetih letih.

Denarja je prav tako v izobilju, saj so v teh letih centralne banke tiškale ogromne količine bankovcev, kar posledično pomeni cenena posojila. V Evropi so obresti državnih obveznic v povprečju na ničli, kar naj bi pomenilo stimulacijo za vlaganje v delo in ne v rente. Država pa prihrani.

Tehnologije imamo skoraj preveč in ni več v lasti le nekaterih najbolj razvitih držav. Dolgoletna gospodarska kriza naj bi se nekako popravljala, kar je precej običajno: nevihti sledi sončno vreme. Očitno ni tako. Zakaj?

Ob začetku 21. stoletja beležimo nekatere prav nič vzpodbudne težnje. Kot prvo bi omenil, da po povojnem obdobju, ki je zaznamoval velik vpliv srednjega sloja, statistike beležijo ponovno in nevarno koncentracijo kapitalov. V »demokratičnem« svetu je večino kapitalov in torej narodnih bogastev v zasebnih rokah, države pa so praviloma zadolžene (ene manj, druge bolj). Državni vir dohodkov so davki in nato državna posojila, ki jih kupujejo državljanji v obliki obveznic. Država postane dolžnik državljanov, skratka, del državljanov plačuje obrosti na posojila drugemu delu državljanom. Banka je posrednik pretoka.

Razlike in težave nastanejo, ko ima vedno manjše število državljanov vedno večje porcije narodnega bogastva, večina pa ima vedno manj.

Kot naslednjo negativnost bi omenil pomanjkanje prozornosti kapitalov in denarnih tokov. Koncentracija ogromnih kapitalov v rokah enega odstotka ali celo pol odstotka zasebnikov dejansko zagotavlja neprozornost, ki se izkazuje v neplačevanju davkov, v naložbah v davčnih oazah in celo v temnih in vzporednih borznih trgih. Ob tem ne obstajajo vsaj minimalni in mednarodni davki na kapitale, ki bi omogočili nekoliko večjo prozornost in posledično demokratično razpravo.

Borzone nevihte pomenijo kapitalske premike, v medijih pa bo deset ekonomistov podalo zanje deset različnih razlag. To je razumljivo, saj se med nenavadnimi premiki dogajajo špekulacije, ki niso transparentne, špekulant pa razpolagajo z vsotami, ki so enake državnim BDP. Nesorazmerna koncentracija kapitalov nesorazmerno pogojuje finančna tržišča, medijsko sporočanje in nenačadnje gospodarstvo in delo. Kolikšen je danes donos kapitalov naprav delu? Vedno večji je.

Kot tretjo ali prvo bi omenil pomanjkanje politike. Kapital brez užitka niso vedno racionalni. Zasluzek je edino gonilo, politika pa naj bi pridobila urejevalno moč, ki naj bi preprečila neracionalna kopiranja, navzdružno višanje razlik in denarne vojne. Primer šibke politike imamo kar doma. Skupina evropskih držav si je izmisnila »banko brez države-ECB« in nadnacionalno valuto-euro. Banke pa ni opremila s politično strukturo, ki jo imajo vse državne banke na svetu. Mislim na finančno ministrstvo, na ministrstvo za delo, na ministrstvo za razvoj in socialno in še na kakšno.

V kratkem obdobju smo videili tragične rezultate bančnega poslovanja brez osnovnih političnih in demokratično izvoljenih struktur. ECB je slabo in draga nastopila ob ciprski krizi, ob grški krizi, ob drugih krizah in se znajde v dilemah, ko je potrebno gasiti kak bančni krč, kot je italijanski. Hitri in odločni ukrepi so učinkoviti in cenejši. Državno-ustanoviteljice ECB pa so raje kot avtonomno gospodarsko politiko izbrale kup rigidnih pravil in sistem neskončnih sej, ki rojevajo mučne kompromise. Ko bi tako delal, bi vsak podjetnik faliral. Za pozno in neučinkovito politiko banke ni kriv predsednik Draghi, ampak so krive države, ki nočejo prozornega poslovanja in vsiljujejo svoja hotenja v hodnikih bruseljskih palač. Draghi kvečjemu rešuje probleme, ki bi jih moralna politika.

Naslednji primer odnosa med denarjem in slabjo politiko je Kitajska. Komunistično-kapitalistično cesarstvo je zavilo svoje posle in premoženje v bubo neprodorne skrivnosti. Tako so lahko mednarodni investitorji najprej »napačnili« vrednost cesarstva in bogateli na realni in hipotetični rasti. Ob prvih potresnih sunkih pa so pričeli bežati in povzročili borzne padce. Tudi sedanja naftna razprodaja ni sad gole ekonomske računice, ampak je posledica politično-vojskih sporov med arabskimi prizvajalcji. V ta okvir bi si upal postaviti celo terorizem, ki ne bi mogel živeti brez podpor, orožja in hrane.

Razprava o denarju je torej nujno tudi politična. Če o tem ne govorimo in ne zahtevamo jasnosti, izgubljamo demokracijo. Neracionalno se bohoti le kapital, ki pa lahko brez ureditve požire samega sebe. Ko postanem sam gospodar vsega, me to vse požre. Ugodni pogoji za rast in razvoj se paradiško spremenijo v krizo, državljanji pa izkubimo nadzor nad lastno usodo. O nas odloča elita, ki živi neko drugo življenje.

LJUBLJANA - Mednarodni sejem na Gospodarskem razstavišču

Vse kar morate vedeti o aktivnem zelenem turizmu, pa tudi Sejmi okusov

LJUBLJANA - V Ljubljani bo danes vrata odprli mednarodni sejem za aktivni oddih v naravi Natour Alpe-Adria, na katerem se bo predstavilo več kot 300 turističnih akterjev iz 12 držav. Sejem so letos usmerili v ponudbo zelenega, aktivnega turizma in ji pridružili butično poslovno borzo Natour, so sporočili iz Gospodarskega razstavišča. Na sejmu Natour Alpe-Adria se poleg akterjev iz Slovenije in bližnjih sosednjih držav predstavljajo še razstavljalci iz Srbije, Bosne in Hercegovine, Makedonije, Nemčije in daljnjih Nepala, Indije, Tunizije in Jordanije.

»Med slovenskimi razstavljalci je mogoče najti vse pomembne protagoniste - od Slovenske turistične organizacije (STO), turističnih agencij, Turistične zveze Slovenije, Planinske zveze Slovenije, Turizma Ljubljana do zdravilišč, turističnih vodnikov, raznih lokalnih društv in drugih,« so poudarili na Gospodarskem razstavišču.

Dogajanje v razstavnih dvoranah bo sicer tudi letos spremjal bogat program s potopisnimi predavanji, predstavitvami ter okroglimi mizami.

Tako bodo danes sogovorniki, kot so v. d. generalne direktorce direktorata za turizem in internacionalizacijo na gospodarskem ministrstvu Eva Štravs Podlogar, v. d. direktorce STO Maja Pak, predsednik uprave družbe Postojnska jama Marjan Batagelj, predsednik uprave Sava Hoteli Andrej Prebil ter direktorica Turizma Ljubljana Petra Stušek med drugim razpravljali o tem, kako »podtalna vojna svetovnega terorizma spreminja formo in vsebino človekovega oddiha in preživljavanja«.

V soboto 9. januarja je Primorski dnevnik na prvi strani objavil naslov »Prispevek za glasbila (a ne za naše učence)«; na četrti strani pa izjavo ravnatelja šole Glasbene matice pod naslovom »Še ena krivica za slovensko manjšino«. In vendar novinar Primorskega dnevnika v članku jasno pove, da zakon predvideva »enkralni prispevek ... za nakup novih glasbil, ki ga lahko koristijo študentje konservatorijev ali drugih javno priznanih glasbenih ustanov...«.

Zato se mi zdijo bolj umestno vprašanje: zakaj Slovenci nimamo konservatorija ali enakovredne ustanove?

Na občnem zboru Glasbene matice leta 1981 je predsednik prebral iz svojega poročila: »Ko smo leta 1977 – po odločitvi SKGZ – odklonili takojšnje podprtje naše šole v smislu naše prošnje na prosvetno ministrstvo, ki smo jo naslovili nani 1971, smo si bili na jašnem, da se naši ustanovi obetajo hudi časi.« (Citat je točen, ker sem takrat v tajništvu GM dobil fotokopijo poročila). Zakaj taka odločitev SKGZ? O tem lahko le ugibam: o denarju, ki bi prišel iz Rima bi bilo potrebno dajati obračun, Beograd po vsej verjetnosti obračuna ni zahteval. Profesorji (in ravnatelji) morebitnega konservatorija bi bili izbrani v skladu z veljavnim italijanskim zakonom, in »naši« bi pri tem ne imeli nobene besede. (Kolikor je meni znano, je Glasbena matica enkrat samkrat sestavila strokovno komisijo, da izbere med kandidati za delovno mesto. Politiki so potem odločili v diametralnem nasprotju z mnenjem strokovne komisije). Pred časom sem prebral ogroženo izjavo našega uglednega politika, če da je bila njegova krovna organizacija izigrana, ker druga krovna organizacija ni sprejela njihovega kandidata. Nastopila je pač »pluralnost« in dvojni »naši« morajo imeti vsak svojo ustanovo in popolno kontrolo nad njo. Za dvojno glasbeno ustanovo pa ni nobenega glasbenega razloga. Da se ta absurd odpri, pa je moral poseči italijanski politik (Gianni Torrenti).

Kako bosta krovni organizaciji rešili ta problem? Stvar dobre volje? Razumevanja tozadevne zakonodaje? Ver-

nja prostega časa« ter kako se pripraviti na nove razmere ter jih izkoristiti. Na isti dan bodo tudi podelili nagrado Jakob za turistično kakovost in odličnost v regiji Alpe-Adria. Letos bo nagrada podeljena za uresničene inovativne turistične projekte in programe v naravi.

V četrtek se bo na sejmu odvila predstavitev Zelene sheme slovenskega turizma Slovenia Green. Gre za sistem oziroma certifikacijsko shemo, ki združuje prizadevanja za trajnostno razvoj turizma v Sloveniji, destinacijam in ponudnikom ponuja orodja za oceno in za izboljšanje trajnostnega delovanja in obenem to zeleno delovanje tudi promovira. Znak Green Accommodation je že prejelo šest ponudnikov, med destinacijami pa je znak Green Destination kot prva prejela Ljubljana, še 15 destinacij je v procesu certificiranja.

Na isti dan se bodo udeleženci razprave spraševali, zakaj Slovenija ni gorski kolesarki raj. V številnih hribovitih in gorskih občinah je namreč kolesarjenje strateški turistični proizvod, vseeno pa se Posočje, Koroška, Gorenjska in druge regije v svojih prizadevanjih za razvoj zelenega turističnega proizvoda v obliki gorskega kolesarjenja soočajo s številnimi težavami.

V istem terminu od 27. do 30. januarja se na Gospodarskem razstavišču že tradicionalno odvijajo tudi - letos jubilejni deseti - Sejmi okusov - Gastexpo s področja gastronomije, pijače, kave, slaščičarstva, pekarstva ter gostinsko-hotelske opreme ter sejma Sladoled in Vino v organizaciji Primorskega sejma. Z eno vstopnico je mogoče obiskati vse sejemske prireditve. (sta)

PREJELI SMO

Zakaj Slovenci nimamo konservatorija

jetno še prej mentalitete. V zadnjem času večkrat berem o želji po »dogovarjanju«- a tako rešitev ne verjamem. Dokončna rešitev problema našega glasbenega šolstva je možna le, če sprejmemotozadevno državno zakonodajo. (Poleg nastavljanja profesorjev ju tu še vloga, ki jo na konservatoriju ima profesorski zbor, medtem ko pri nas o vsem odloča ravnatelj. Ravnatelja na primer na konservatoriju izvolijo - za omejeno število let - profesorji, pri nas pa so ravnatelji »do penzije«). Odkar ne poučujem na konservatoriju, nisem več na tekočem glede raznih novosti, a bivši kolegi mi pravijo, da glede konservatorija ni nič novega, razen tega, da je konkurenca vedno večja. Precej novega je pa na področju glasbenih licejev. O tem se lahko prepričamo na spletu pod gesлом »licei musicali pareggianti«, kdor bi želel rešiti problem našega glasbenega šolstva bi tu moral iskati rešitve. Dvomim pa, da si državno glasbeno šolo želijo tisti, ki za poučevanje na državni glasbeni šoli ne izpolnjujejo pogojev. Kot na konservatoriju, je tudi na glasbenem liceju velik podudarek na umetniški dejavnosti; na primer: za poučevanje na glasbenem liceju prinese diploma največ 12 točk, umetniška dejavnost pa največ 66 točk. Mislim, da je v današnjih razmerah bolj verjetno, da se italijanski glasbenik nauči slovensko, kot pa da bi slovenski glasbenik, ki je zrasel v našem ambientu, dosegel primerno umetniško dejavnost. Naš način zaposlovanja, ki ne upošteva italijanske zakonodaje, onemogoča, da bi Glasbena matica v sedanjem stanju postala državna šola; po drugi strani pa ima skrajno negativne učinke na našo glasbeno kulturo. Mladi glasbeniki, ki si prizadevajo, da koncertirajo čim več, posredno vplivajo na glasbeni okus občinstva. Nam to manjka. In tako naš Radio proslavlja 70letnico s popevkami. Novoletni koncert Gledališča in Glasbene matice - pop glasba. Božični koncert v priredbi ZCPZ s priznano pevko in dve ma slovenskima zboroma, a z mednarodnim instrumentalnim ansamblom. (Tudi to je lahko upravičena izbira, a v tem slučaju ne potrebujemo slovenskega konservatorija). Če govorimo o slovenski glasbi ne moremo mimo ugotovitve, da naš Radio ne pozna slovenske glasbe. Popevke, ameriške, balkanske, ita-

lijanske, redke slovenske; a vedno popevke, vedno komercialna glasba. Vem, da naši predniki kmetje niso igrali Mozart ali Beethovna; a imeli so svojo lepo ljudsko glasbo. Glasbo, ki je predstavljala dušo slovenstva in ki nam je pomagala, da smo preživeli v težkih časih. Zdaj smo Slovenci (Slovenecini?) brez duše: celo na Dragi, temu najvišjemu izrazu slovenstva pri nas, v odmorih popevke (na nedeljo Avsenik!). (Marko Muhih: - Pd. 20. januarja – »Če se bomo udinali množicam, ki so jim všeč samo narodnozabavna glasba, nizke popevke ... in podobno, je konec z narodom«). V svetu fotografije poznamo ljubitelje fotografije in ljubitelje fotografiks opreme. Podobno poznamo pri Slovencih ljubitelje slovenščine in slovenstva in ljubitelje prispevkov za Slovence. Ko poslušam naš radio, se spominjam, da so nekoč govorili o kulturnem poslansvu - takrat so bili pod vprašajem prispevki. Ko je to mimo, sledi ustanova smernicam, ki so značilne za komercialne radijske ali televizijske postaje. (S to razliko, da bi privatna komercialna ustanova bolj pazila na slovenski jezik).

A še kaj o glasbi. Združitev obeh glasbenih šol ne bi smela biti problematična: vsak profesor bi obdržal svoje učence in poučeval v istih učilnicah kot do zdaj. Problem lahko nastane pri ravnatelju. Se bosta krovni organizaciji dogovarjali, pogajali, izigravali? Rešitev bi bila razpis mesta za novega ravnatelja za novo skupno šolo. A izbrati bi ga morala komisija sestavljena iz profesorjev konservatorija. Le tako bi bila to legitimna izbira v skladu z državnimi zakoni. To bi bil dober začetek in če bi temu sledilo nastavljanje novih učnih moči po istem kriteriju, bi lahko nekoč imeli tudi slovenski konservatorij. V nasprotnem slučaju bo tako, da bodo »ljubitelji prispevkov« še naprej živeli od slovenstva (s slovensčino kot jo slišimo), ljubitelji slovenstva pa bodo še naprej plačevali ukovino in glasbene instrumente.

Milos Pahor

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Sreda, 27. januarja 2016

17

ACH KO v Modeni

MODENA - Odbojkarji ACH Volleyja so v tekmi zadnjega kroga skupine F lige prvakov v gosteh izgubili proti Modeni z 0:3 (-20, -23, -17). ACH je izgubil pričakovano izgubil svojo peto tekmo v ligi prvakov, a tega, kar je v Modeni pokazal, se nima za sramovati. Še tretjo tekmo zapored je dokazal, da se krivulja forme vzpenja, velik del tekme je bil tekmem enakovreden, predvsem velja to za prva dva niza. Jernej Terpin (na fotografiji) je dosegel 8 točk.

Znanih pet kandidatov

ZÜRICH - Mednarodna nogometna zveza je mesec dni pred volilnim kongresom, ki bo 26. februarja v Zürichu, potrdila pet kandidatov, ki se bodo borili za predsedniško mesto (namesto Blatterja). Delegati bodo izbirali med 39-letnim predsednikom jordanske nogometne zveze, princem Alijem bin al Husseinom, predsednikom azijske nogometne zveze, 49-letnim Salmanom bin Ebrahimom al Khalifom, 57-letnim Francozom Jeromom Champagnem, 45-letni generalnemu sekretarju Uefe, Švicarjem Giannijem Infantinom, ter Južnoafričanom Tokyom Sexwalejem.

NOGOMET - Poklicni nogometni in predsedniki klubov A-lige v vrtincu nove afere

Bolan nogomet

Ivan Ezequiel Lavezzi, Gabriel Paletta, Diego Alberto Milito, Ciro Immobile: le nekaj najbolj znanih imen nogometnika vpletene v afero davčna utaja

ANSA

NOGOMET - Pokal Milan zmagal šele po enajstmetrovki

TURIN - Presenečenja ni bilo. Velikan je le premagal palčka, čeprav se je moral pošteno potruditi. Na prvi polfinalni tekmi državnega pokala je Milan na olimpijskem stadionu v Turinu tesno z 1:0 premagal Alessandrio, ki vodi na lestvici C-lige. Odločilni Milanov zadetek je padel šele po kazenskem strelu v 43. minutu. Z bele točke je bil uspešen Mario Balotelli. Zgodba pa še ni končana, saj bo povratna tekma šele čez dober mesec v Milenu.

Drevi bo na sporedu še drugo polfinalno srečanje v Turinu med Juventusom in Interjem.

SMUČANJE Slovenec Skube do prvih slalomskih točk

SCHLADMING - Norvežan Henrik Kristoffersen je zmagoval slaloma v Schladmingu. Po šestih ničlah je prve slalomskie točke slovenske moške ekipe v tej sezoni osvojil edini slovenski finalist Matic Skube. Sedemindvajsetletni Škofjeločan se je v finale tekme pod žarometi prebil s 26. časom prve vožnje, v finalu pa z zaostankom 2,56 sekunde osvojil 19. mesto. Finalna vožnja nočnega spektakla na progri Planai je postregla s pretresljivim razpletom. Avstrijski adut Marcel Hirscher, ki je na prvi progri vpisal komaj 22. čas, zaostankom 2,59 sekunde, se je v finalu zavrhel na stopničke, na kar drugo mesto. Ob prihodu v cilj je z naskokom skoraj ene sekunde prevzel vodstvo, nato pa prvo mesto zadržal vse do nastopa vodilnega slalomista Henrika Kristoffersena, tretjega na prvi progri, ki je Salzburžana premagal za 61 stotink sekunde. Tretje mesto je pripadol Rusu Aleksandru Horošilovu, četrtemu na prvi progri.

OLIMPIJA - Košarkarji Uniona Olimpije so v evropskem pokalu doživeli nov poraz. V četrtem krogu drugega dela so morali na gostovanju v Rusiji premoč priznati Nižnemu Novgorodu, ki je zmagal z 81:74 (30:18, 45:38, 63:58). **Sinoči**: Klaipeda - EA7 Milano 73:74.

ROKOMET - Evropsko prvenstvo: Španija - Madžarska 31:29, Švedska - Danska 28:28.

RIM - Italijanski nogomet ne pozna mirnih obdobjij. Ko se poleže neka afra, se odpira druga. Italijanska policija je včeraj odprla preiskavo proti številnim italijanskim nogometnim klubom iz A- in B-lige ter posameznikom, med njimi podpredsedniku Milana Adrianu Gallianiemu in nekdajnemu odličnemu argentinskemu napadalcu Hernanu Crespu, zaradi domnevnega utajevanja davkov. Preiskovalci so v Neaplju odprli preiskave zaradi domnevnega utajevanja davkov in napačnega prikazovanja računov.

Sile javnega reda preiskujejo 64 ljudi, med njimi so Galliani, predsednik Napolija Aurelio De Laurentiis, prvi mož Lazia Claudio Lotito, zastopnik nogometnika Alessandro Moggi, sicer sin nekdajnega uradnika Juventusa Luciana Moggi, ter Crespo, zdaj trener Modene, ki je večino izgarske kariere preživel v Italiji, in argentinski reprezentant Ezequiel Lavezzi, trenutno član francoskega PSG.

Preiskovalci so začeli preiskovati 20. januarja 2012. Takrat so prisluškivali telefonskemu pogovoru med »El Pochom« Lavezzijem in njegovim agentom Alejandrom Mazzonijem. Argentinski nogometni je spraševal, kako bi odprl račun na neki švicarski banki.

Preiskovalci sumijo, da naj bi Galliani utjal davke v višini milijona evrov, predsednik Lazia Lotito 140 tičičev, takratni predsednik Juventusa Blanc 187 tičič, predsednik Pallerma Zamparini 190 tičič, Enrico Preziosi 300 tičič, Andrea Della Valles 350 tičič, De Laurentis 400 tičič, nogometni Ciro Immobile okrog 230 tičič, zvezni igralec Milana Nocerino 922 tičič, branilec Paletta 356 tičič, Lavezzi 900 tičič, Denis 696 tičič in Mutu nad 200 tičič evrov.

Obtoženi so se včeraj oglasili in so zanikali, da bi bili vpleteni v kakršnokoli kaznivo dejanje.

TENIS - Odperto prvenstvo Avstralije

Reprizi Williams - Šarapova in Đoković - Federer

MELBOURNE - Ameriška teniška igralka Serena Williams je brez težav dobila ponovitev lanskega finala odprtrega teniškega prvenstva Avstralije v Melbournu proti Rusini Mariji Šarapovi s 6:4 in 6:1 in se prebila v polfinale. Njena nasprotnica bo Poljakinja Agnieszka Radwanska, ki je s 6:1 in 6:3 ugnala Španko Carla Suarez Navarro. Prva igralka sveta Williamsova je imela v četrtniku nekaj težav le v prvem nizu. Šarapova je začela izredno odločno in Williamsovi že v uvodu vzela servis, a že po štirih igrah je lanska zmagovalka izenačila na 2:2.

Sledil je razburljiv tenis, pri čemer je Šarapova zavila kar nekaj priložnosti, da morda dobi prvi niz, Williamsova pa je bila uspešnejša in ga po 55 minutah tudi osvojila.

V drugem nizu je vse kazalo na to, da je Šarapova izgubila samozavest in upanje, da lahko dobi prvi dvobojo z Williamsovo po 12 letih in 17 zaporednih porazih. Po uri in 32 minutah je bilo dvoboja konec, Williamsova pa je naredila nov korak proti 22. zmagi na turnirju za grand slam, s čimer bi na večni lestvici ujela Nemko Steffi Graf. Klub temu je bila Williamsova vesela, da se je prebila v polfinale, saj je bil dvoboj vendarle doslej osrednji obračun uvodnega grand slama v sezoni. »Dvoboj je bil zelo intenziven. Ob tem sem imela zares težave z zastrupitvijo, ki je stara že nekaj dni. Posebej hujo je bilo včeraj, danes pa je šlo bolje,« je po tekmi v Rod Laver Areni dejala Američanka, ki je ni ustavila niti lažja zastrupitev s hrano.

»Vedno sem dodatno motivirana, kadar igrat z njo, saj igra na drugem nivoju od ostalih. Vedno poskrbi, da si daleč od mreže in da moraš ves čas trdo delati,« pa je menila Rusinja, ki seveda še ni izgubila upanja, da bo v medsebojnem dvoboji v prihodnje prišel tudi njen dan.

Že pred tem je bila na avstralski državni praznik igrišču Radwanska. Zmagovalka sklepnega turnirja WTA v sezoni 2015 je za zmago nad Španko potrebovala vsega 88 minut. Zdaj jo čaka zahtevna naloga v dvoboru z Williamsovo, ki je v dozdajnjih osmih dvobojih ni premagala še nikoli. »Moralu bom pokazati svoj najboljši tenis, da bom imela upanje na uspeh,« pred polfinalom pravi Poljakinja.

Srbski teniški igralec Novak Đoković

ANSA

V polfinale teniškega turnirja v Melbournu se je uvrstil tudi Švicar Roger Federer. Za 12. nastop v polfinalu Avstralije, je tretjepostavljeni Švicar ugnal Čeha Tomaša Berdycha po 2:16 ure igre s 7:6 (4), 6:2 in 6:4 in obdržal možnosti, da prvič po Wimbledonu 2012 spet zmaga na enem od četverice najmočnejših turnirjev na svetu. Federerju bo v polfinalu nasproti stal prvi igralec sveta Srb Novak Đoković, ki je s 6:3, 6:2 in 6:4 odpravil sedmopostavljenega Japonca Keia Nishikorija. Srbsko-švicarski obračun za finalno mesto bo njun 45., trenutno je izid v zmaghah 22:22, sicer pa se bosta Đoković in Federer na turnirjih za grand slam pomerila tretjič v pol leta; srečala sta se že v Wimbledonu in New Yorku, vedno je bil uspešnejši Srb.

»Kei in jaz sva odigral že nekaj dvobojev, ne boji se stopiti na igrišče in igrati agresivno. Moral sem ga umiriti, počakati in čakati na priložnost. V pomembnih trenutkih sem bil dober,« je dvoboj proti Japoncu pokomentiral Đoković. (sta)

KOŠARKA - V Turinu

Kvalifikacije za Ol: »azzurre« čaka težka naloga

ŽENEVA - V Ženevi so izžrebali skupine košarkarskih kvalifikacij za olimpijske igre v Riu, v katerih pa Slovenije zaradi slabe uvrstitev na evropskem prvenstvu ne bo ne pri moških ne pri ženskah. V oben konkurencah bodo trije kvalifikacijski turnirji, moški jih bodo igrali v Beogradu, Torinu in Manili. Na vsakem izmed turnirjev bo šest reprezentanc igralo v dveh skupinah, najboljši dve iz vsake se bosta uvrstili v polfinale, v Rio pa bo odpotoval le zmagovalec turnirja. V Beogradu bodo v skupina A igrale reprezentance Srbije, Angole in Portorika, v skupini B pa reprezentance Češke, Japonske in Latvije. V Torinu bodo skupino A sestavljale Grčija, Mehika in Iran, skupino B pa Italija, Hrvaška in Tunizija. V Manili bodo v skupini A Turčija, Senegal in Kanada, v skupini B pa Filipini, Francija in Nova Zelandija. Kvalifikacijski turnirji bodo od 4. do 10. julija.

Smučarski veliki slam?

KITZBÜHEL - Nekateri prireditelji tekem svetovnega pokala v alpskem smučanju so znova začeli razmišljati, da bi tudi v smučanju po vzoru tenisa in golfa pripravili tekmovanja za grand slam. Omenjene tekme bi potekale na znanih, ustaljenih prioritaričih, kot sta na primer Kitzbühel in Wengen, točke pa bi štele dvojno. Omenjeni turnirji bi poleg večje bere točk prinesli tudi bogate denarne nagrade za najboljše. Prireditelji razmišljajo, da bi velika četverica ali peterica tekmovanj privabila tudi več gledalcev. Poleg Kitzbühla in Wengna so se pogovarjali tudi o Beaver Creeku, Bormiu in Garmisch-Partenkirchnu. Bi pa ob tem vsa prizorišča, ki bi prišla v poštov, morala globlje seči v denarnico. Zaenkrat bogatejši denarni sklad nudi le Kitzbühel, druge so sklad nižji. Po predpisih Fisa je na tekmanah po navedi na voljo le najnajši, obvezni nagradni sklad, ki znaša za vse tekmovalce skupaj 100.500 evrov. Za primerjavo, vsak poraženec prvega kroga teniškega turnirja v Melbournu prejme 24.560 evrov.

Paraolimpijski športi

V soboto bodo v okviru tečaja za usposabljanje trenerjev v paraolimpijskem veslanju (FIC FVG) organizirali predavanja na temo športnikov s posebnimi potrebami. Prostori Dežele FJK v ulici dell'Orologio 1 v Trstu bodo predavali: Marinella Ambrosio (ob 9.30), Fabio Lo Faro (10.00), Paolo Tavian (10.20, na temo smučarji s posebnimi potrebami), Berti Bruss (10.50), Nicola Julian (11.25), Egidio Carantini in Tullio Muller (11.55), Paolo Magrin (12.25), Cristina Ansaldi (12.55). Med športniki, ki promovirajo predavanja, je tudi namiznoteniški igralec zgošnjega ŠK Kras Ettore Malorgio.

Balinarji pri Briščikih

Danes ob 18. uri na pokritem balinišču Ervatti pri Briščikih bo na sporedu prvi letosnji (drugi v zimski sezoni) balinarski turnir, ki ga organizira balinarska komisija ZSSDI. Na prvem turnirju decembra je slavila zmago trojka Skupek-Leban-Di Giorgio pred Doljakom-Kramarjem-Viscontijem. Tudi danes se bo na turnirju trojki pomerilo devet ekip. Do konca zimske sezone bodo organizatorji organizirali še en turnir.

NOGOMET - Trener Krasa Žlogar v pričakovanju derbi

»Preveč nihanj«

Trener Krasa Tonči Žlogar je bil po zmagi proti Lumignaccu dobre volje. Kako ne bi bil, saj so njegovi varovanci premagali prvovrščenega na lestvici: »Zmagali smo zasluženo. Rad bi čestital fantom, ker so se tokrat res potrudili. Mogoče smo odigrali v letošnji sezoni, v obrambni fazi, taktično najbolj zrelo tekmo. Zelo disciplinirano in kompaktno. To nas je očitno nagradilo. To sem od fantov tudi zahvalil in upoštevali so vsa moja navodila. Danes (v nedeljo) smo igro prilagodili bolj rezultatu kot sami lepoti igre. Zmagajte le po popotnica za naprej,« je ocenil Žlogar.

Injekcija samozavesti tudi pred sobotnim derbijem z Vesno ...

Derbi je derbi in kot tak bržkone pomeni več kot tri točke. Doslej smo že dokazali, da lahko premagamo vsakogar. V Križu bomo seveda ciljali na novo zmago.

Ali pogrešate kako točko več na lestvici?

Sigurno. Imamo zelo mlado ekipo in kot tako ima določene vzpone ter padce. Taka nihanja so normalna. Je pa tudi res, da smo danes (v nedeljo) imeli prvič na razpolago vse nogometne. Grujič se je vrnil po poškodbi. Tomizza se še uigrava. Ko smo v popolni postavi, imam več možnosti in mi je lažje.

Dino Stančić je bil tokrat »man of the match« (gol in izsiljena enajstmetrovka).

Dino je igral odlično. Boril se je za ekipo. Ne bi pa izpostavljal posameznikov, saj so se vsi potrudili.

Kam lahko cilja Kras?

Če bi bili od vsega začetka v popolni postavi, bi se lahko celo borili za sam

vrh. Igralski kader, ki ga imamo, je precej ozek. Na začetku sezone pa smo izbrali druge smernice: naša naloga je, da igračim več mladih in se ti uveljavijo v tem zahtevnem prvenstvu. Želimo si, da bi čimprej prišli do 40 točk. Ko bomo to dosegli, bom mladim še povečal minutažo.

Ali je Lumignacco glavni favorit za napredovanje?

So dobra ekipa, ki kontinuirano dosega dobre rezultate. Polena pod noge jima lahko vržeta še Cordenons in Torviscosa.

Ali bo sobotni derbi nek mejnik za obe moštvi (Kras in Vesna)?

Vplival bo bolj na okolico, navajče, ki nestrnpo pričakujejo to tekmo. Fante bom do sobote maksimalno motiviral. V primeru zmage se ne bomo fotografoli okoli, kot so to počenjali drugi. Želim si, da bo to predvsem lep praznik nogometa. (jng)

DANES OB 14. URI

V Bazovici Zarja - Crvena zvezda

Nogometna ekipa bazovske Zarje, ki nastopa v prvi amaterski ligi, bo danes pooldne ob 14. uri v Bazovici igrala prijateljsko tekmo proti beograjski Crveni zvezdi. Ekipa iz srbske prestolnice se namreč mudi na pripravah na slovenski Obali in doslej je odigrala že dve prijateljski tekmi, proti slovenskemu prvoligašu iz Kopra in drugoligašu Ankaranu. Za varovance trenerja Davorja Vituliča bo odličen trening, medtem ko bo vodilni v srbski ligi bržkone preizkušal različne taktične variante.

Mladinci: iztrgali bi lahko kaj več

Sovodnje - Cormonese 1:3 (1:2)

Strelec za Sovodnje: 9. J. Visintin.

Sovodnje: Ferro, Lutman, G. Visintin, Clancis (Antonini), Komjanc, Persoglia, Markovič, De Fornasari (Terpin), Čavdek, Falcone (Trevisan), J. Visintin (Varlez). Trener: Cijan.

V pondeljek zvečer so mladinci Sovodenj (pokrajinsko prvenstvo) izgubili proti moštvu iz Krmina, ki je bilo po prvem delu prvo na lestvici. Gostje so po nerodni napaki domače obrambe povedli že v 5. minut. Cijanovi fantje so hitro reagirali in štiri minute kasneje je bilo 1:1. Ekipa iz Krmina je znova vodila v 22. minutu po zaslugu enajstmetrovke. V drugem delu so Sovodenjci vzpostavili ravnотržje. Ustvarili so več priložnosti za gol. V zadnjem delu srečanja pa so gostje dosegli še tretji odločilni zadetek. Če bi belo-modri igrali bolj zbrano v obrambni fazi, bi prav gotovo odščipnili točko.

A TRIESTE SI CREDE NEL VERONA SENZA CONFINI

Acroni di Francesco Gaetano

Nostro appuntamento con il Progetto Artisanato, che ci porta in viaggio verso l'estremo confine orientale dell'Italia, fino alla provincia di Trieste. Qui nasce una realtà giovanile frutto dell'accordo fra due società, l'ASD Sistiana-Olmo e la SSD Vesna, che ha dato il via al suo progetto di crescita all'interno dell'Hellas Verona, realtà geograficamente lontana, ma con tanti obiettivi in comune. Un cammino che è solo all'inizio, ma che si sta già rivelando molto entusiasmante.

Verona in kriška Vesna

V družvenem biltenu, ki ga izdaja nogometni prvoligaš Hellas Verona, so poročali o sodelovanju na mlađinski ravni s tržaškima kluboma ŠD Vesna iz Križa in SS Sistiana. »Vrata nam je odprli trener mladih ekip, Tržačan Massimo Pavanel. Poskusili smo sodelovati z Udinešem, pri katerem pa smo naleteli na gluha ušesa,« je za bilten povedal odbornik Vesne Giancarlo Zoffoli.

ŠPORT

KARIN PUZZER Društveni kiosk in potovanja

V kiosku Krasa ob repenskem nogometnem igrišču se vsakič zbere veliko ljudi. Skoraj vsi so v glavnem moškega spolja. Zaslugo imajo (predvsem) punce, ki strežejo. Odgovorna za društveni kiosk je Karin Puzzer (letnik 1977), ki pri društvu pomaga od sezone 2013/14. »Ko smo igrali v D-ligi, je bilo vsekakor bolj zanimivo. Tudi bolj pogosto sem hodila na gostovanja, saj smo navajači odpotovali na tekme z avtobusom,« je dejala Puzzereva, ki je zaposlena v tržaški turistični agenciji. Celih deset let pa je bila zaradi službe v Milanu. »Bila je lepa izkušnja, čeprav je življenski standard višji, vse je dražje,« se milanskih časov spominja Karin, ki je takrat sestavljal predvsem kataloge. »Zdaj se pa v glavnem posvečam strankam in po željah posameznika pripravljam potovanje program.« Kaj bi vam zdaj svetovala? »Zaradi groženj terorističnih atentatov bi odsvetovala Egipt. Za zimski čas je primerna in varna destinacija Dubaj, ki ima toplu in suho podnebje ter lepe plaže. Dubaj niso samo hoteli s sedmimi zvezdicami. Dobri se za vse žepe. Pa tudi letalske karte trenutno niso drage. Klasika pa so Kanarki in Zelenortske otok, čeprav na Atlantiku v tem obdobju stalno pihlja,« svetuje Puzzereva, ki je pred zaposlitvijo končala turistično smer ekonomsko fakultete v Gorici. Na vprašanje, kam se bo letos odpravila na potovanje, je Karin odločno odgovorila: »Na špansko Ibizo. Še nikoli je nisem obiskala, čeprav sem tja pošiljala veliko strank. S prijateljicami bomo otok obiskevale poleti.«

V društvenem kiosku pomagata Karin še Romina in Gabriela. »Obiskovalci tekem v zimskem času največ naročajo kuhanino vino. Navijačice pa čaj. Pred tekmo je običaj, da najprej popijejo kavo. Vino je na vrsti šele po prvem polčasu, ko je pravi naval na kiosk. V bolj toplem obdobju pa raje spijejo pivo ali pa kozarec vina. V kiosku se večkrat zavleče do poznega. Še posebno, ko naši (Kras op. av.) zmagajo,« je dodala Karin, doma s Katinaro. Puzzereva v prostem času obiskuje fitness. »Približno trikrat tedensko. Ko pa sem doma, brskam kaj po spletu ali preberem kako knjigo.« (jng)

Obvestila

ASD SK BRDINA obvešča, da bo v nedeljo, 31. januarja, ob prilikah smučarskih tečajev, na razpolago avtobusni prevoz za člane društva v Forni di Sopra. Odhod avtobusa ob 6.30 iz parkiršča izpred črpalki Esso na Opčinah. Prosimo za točnost. Informacije in rezervacije: 3405814566 (Valentina).

RAI3bis**SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.10 TDD predstavlja **20.30** Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 9.55, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **10.55** Proslava ob dnevu spomina **12.00** La prova del cuoco **14.05** 16.40 La vita in diretta **15.00** Torto o ragione? Il verdetto finale **18.45** Kviz: L'Eredità **20.30** Nogomet: Tim Cup, polfinale **23.10** Porta a porta

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.15** Serija: Il tocco di un angelo **8.00** Serija: Un ciclone in convento **9.30** 13.30 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30, 23.35 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Cold Case **18.00** Šport **18.50** 21.15 Serija: Hawaii Five-0 **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** Zio Gianni **21.10** LOL

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **7.00** Buongiorno Italia **7.30** Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.10** Nad.: La casa nella prateria **16.20** Aspettando Geo **16.40** Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto?

RAI4

12.45 Heroes **14.20** Fairy Tail **15.25** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.30** Streghe **17.45** Novice **17.50** Rookie Blue **19.20** Web Series Collection **19.25** Supernatural **20.10** Ghost Whisperer

21.10 L'ispettore Colandro **23.00** Fargo**RAI5**

14.40 Un anno nelle terre selvagge **15.35** Human Planet **16.30** Nilo re dei fiumi **17.25** 0.40 Novice **17.30** 19.45 Passepartout **18.00** I tesori dell'architettura **19.00** Divini devoti **20.30** Toscanini: Il coraggio della musica – Un concerto per la vita **23.05** Lo stato dell'arte **23.35** Frank Zappa: Does Humor Belong in Music?

RAI MOVIE

14.10 Film: Monsieur Batignole (dram., Fr., '02) **15.55** Film: L'amore non basta mai (dram.) **17.35** Novice **17.40** Film: Le pistole dei magnifici sette (western, '69) **19.30** Film: Festa di laurea (kom., It., '85) **21.15** Film: Arrivederci ragazzi (dram., Fr., '87, r. L. Malle) **23.05** Movie.Mag **23.35** Film: Vento di primavera (zgod., '10, i. J. Reno)

RAI PREMIUM

11.35 Nad.: Un posto al sole **12.30** Serija: Il maresciallo Rocca **13.25** Nad.: Le ragazze di piazza di Spagna **14.00** 15.55 Nad.: Perlasca – Un eroe italiano **15.50** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **17.45** Novice **17.50** Nad.: Il paradiso delle signore **18.45** Nad.: Pasiōn prohibida **19.35** Nad.: Terra nostra **20.20** Nad.: Una grande famiglia **21.20** Nad.: Un'altra vita **23.10** Serija: Lady Cop

RETE4

6.50 Nad.: Quincy **9.10** Nad.: Bandolera **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija:

Hamburg Distretto 21 **16.35** Ieri e oggi in TV **16.55** Film: Flipper contro i pirati (pust., '64) **19.30** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte **21.15** Film: Naked Among Wolves – Il bambino nella valigia (dram.) **23.30** Dok. film: Senza via di scampo – La vera storia di Anna Frank

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.10** Nad.: Il segreto **17.10** Pomeriggio Cinque **18.45** Caduta libera! **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'invadenza **21.10** Film: Immaturi – Il viaggio (kom., It., '12, i. R. Bova) **23.30** Matrix

ITALIA1

6.45 Risanke in otroške oddaje **8.25** Nad.: Una mamma per amica **10.25** Serija: Everwood **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in prometne informacije **13.05** Šport **13.45** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Serija: The Big Bang Theory **15.35** Nan.: 2 Broke Girls **16.00** Serija: E alla fine arriva mamma! **16.55** Serija: La vita secondo Jim **17.45** Nan.: Mike & Molly **18.10** Nan.: Camera Café **19.25** Serija: C.S.I. - Scena del crimine **21.10** Film: Una notte al museo (fant., '06, i. B. Stiller) **23.35** Film: Role Models (kom., '08, i. P. Rudd)

IRIS

13.00 Film: Bagnomaria (kom., It., '99) **14.50** Film: Finché c'è guerra c'è speranza (dram., It., '74, r. in i. A. Sordi) **17.15** Film: Made in America (kom., '93, i. W. Goldberg) **19.20** Serija: Renegade **20.05** Serija: Walker Texas Ranger **20.55** Film: Colpo di fulmine – Il mago della truffa (kom., '09, i. J. Carrey, E. McGregor) **22.50** Storie di cinema

23.15 Film: Blow (krim., '01, i. J. Depp, P. Cruz)**LA7**

7.30 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00** Laria che tira **14.00** Kronika **14.20** 0.45 Tagadà **16.30** Serija: Il commissario Cordier **18.20** Serija: L'ispettore Barnaby **20.35** 0.15 Otto e mezzo **21.10** La gabbia

LA7D

6.20 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **6.30** 11.20, 19.00 Cuochi e fiamme **8.30** 15.20 I menù di Benedetta **12.55** 0.50 Serija: In Treatment **13.30** Nad.: Grey's Anatomy **17.05** The Dr. Oz Show **18.55** Dnevnik **21.10** Film: Jacob il bugiardo (dram., '99, i. R. Williams) **23.30** La mala educaxxon

TELEQUATTRO

6.00 13.20, 17.45, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **6.30** Rubrika: Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **13.00** 20.00 Dodici minuti con Cristina **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** 19.00 Trieste in diretta **21.00** Azurro Italia **23.30** Film: Furia bianca (dram., '99, i. R. Williams) **23.30** La mala educaxxon

LAEFFE

11.00 14.00, 20.00 Il cuoco vagabondo **13.05** Bourdain: Cucine segrete **15.00** Chef Sara in Italia **15.55** David Rocco: Dolce vita **17.00** Jamie: Ricette a 5 euro **18.55** Il re dello street food **21.05** Serija: Annika – Crime Reporter **22.50** Film: Conspiracy – Le origini della Shoah (vof., '01, i. S. Tucci, C. Firth)

CIELO

12.15 13.15 MasterChef USA **13.00** Novice **14.15** MasterChef Australia **16.15** 18.15 Fratelli in affari **17.15** Tiny House – Piccole case per vivere in grande **19.15** Affari al buio **20.15** Affari di famiglia **21.10** Film: San Andreas Quake (zf)

DMAX

12.30 Property Wars **13.20** Storage Wars **14.10** 20.20 Banco dei pugni **15.05** Nudi e crudi XL **15.55** Matto da pescare **16.50** Airport Security **17.45** Affari a quattro ruote **18.35** I maghi delle auto **19.30** 22.55 Te l'avevo detto **21.10** Città ai raggi X **22.00** Come è fatto il cibo

SLOVENIJA1

6.00 Odmevi **6.55** Dobro jutro **11.15** 18.20 Kviz: Vem! **11.45** Platforma **12.15** Nad.: Trpljenje mladega Igorja **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti in vreme **13.30** Intervju **14.20** Prava ideja **15.10** Mostovi – Hidak **15.40** Kviz: Male sive celice **16.25** Profil **17.30** Turbulenca **17.55** Novice **18.00** Eko utrinki **18.05** Risanke in otroške serije **19.30** Slovenska kronika **20.05** Dok. film: Moja hči Ana Frank **21.35** Kino fokus **22.00** Odmevi **23.05** Film: Marcel Reich-Ranicki – Moje življenje (biogr.)

SLOVENIJA2

7.00 Risanke in otroške oddaje **8.05** Zgodbe iz školjke **8.45** Točka **9.50** 10 domaćih **10.50** eRTeVe **11.05** Dobro jutro **13.45** Vi-kend paket **15.10** Dok.: Jejmo, postimo se, živimo dlje **16.00** Dober dan **17.00** Halo TV **17.55** Rokomet: liga prvakinj, PGE – Calci **19.50** Žrebani Lota **20.00** Bučke **20.20** Čas za Manco Košir **21.20** Dok.: Šence preteklosti **21.55** Odd.: Bleščica **22.30** Aritični koncert

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - Deželne vesti **14.20** Euronovice **14.25** Meridiani **15.25** Dok.: Šport brez meja **15.50** Odbojka: liga prvakinj, Modena – ACH Volley **17.10** Avtomobilizem **17.25** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **18.00** Med valovi **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00, 23.45 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Alpe Jadran **20.30** Webolution **21.00** Dok.: Ana Ahmatova, življenje in poezija **22.15** City Folk **22.40** Najlepše besede **23.15** Dok.: K2

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **8.30** 9.40, 11.00, 12.30 TV prodaja **8.45** 15.45 Nad.: Italijanska nevesta **10.10** 17.05 Nad.: Odpuščanje ljubezni **11.15** Velika angleška pekarja **12.45** Dr. Oz **13.45** Serija: Zdravničica malega mesta **14.40** Nad.: Plamen v očeh **16.45** 18.55, 21.50 Novice in vreme **17.55** Nad.: Usodno vino **20.00** Film: Predeš se stegneva (kom., '07, i. J. Nicholson, M. Freeman) **22.25** Serija: Na kraju zločina – New York

KANAL A

7.00 18.00, 19.50 Svet **7.55** 12.45 Serija: Odbita rodbina **8.20** Serija: Mrhi za šankom **8.45** Risanke **9.25** Top Gear ZDA **10.20** 11.35, 13.10 Tv prodaja **10.35** 18.55 Serija: Komisar Rex **11.50** 17.05 Serija: Nikita **13.40** Nad.: Vice v predmestju **14.10** Film: Camille (rom.) **16.10** 20.00 Serija: Kar bo, pa bo **21.00** Film: Vulkan (alkc., '97, i. T. L. Jones) **22.55** Film: Rajske otok (kom.)

PLANET TV

11.55 Tv prodaja **12.30** 23.25 Nad.: Prijetelji **13.05** Nad.: Talenti v belem **14.05** El-

DROBCI IZ SPOREDA RADIA TRST A

Ob dnevu spomina bo v oddaji **Studio D** po 11.00 poklon vsem tistim, ki so v obdobju druge svetovne vojne doživelji hude in pretresljive trenutke v svojem življenju.... Ena od teh je prav gotovo sedaj že pokojna gospa Gabrijela Tomšič, ki je takrat kot sedemnajstletno dekle pre

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.32 in zatone ob 17.03
Dolžina dneva 9.31

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 20.48 in zatone ob 9.32

NA DANŠNJI DAN 1952 - V večjem delu Slovenije je močno snežilo, do jutra naslednjega dne je v 24 urah nekod zapadlo več kot pol metra snega. Pri Domu na Komni so izmerili 65 cm, v Kočevski Reki 62 cm, v Poljanah nad Škofjo Loko in Žireh pri Slovenskih Konjicah 60 cm, v Ljubljani 53 cm in na Zgornjem Jezerskem 52 cm novega snega.

Obsiren anticiklon s toplim zrakom v višinah bo še naprej pripomogel k nastanku temperaturne inverzije. V četrtek bodo v nižjih plasti ozračja od jugozahoda začeli detekati šibki tokovi, ki pa bodo prenašali zelo vlažen zrak s Padske nižine proti naši obali in nižini, težje pa do hribovitega sveta.

Dopoldne bo sprva še jasno vreme, po nižinah bodo možne meglice ali ponekod meglja. Podnevi bo zmerno oblačno in proti večeru se bo oblačnost zgostila. Pojavljajo se bodo izrazite temperature inverzije.

Danes bo pretežno jasno z nekaj koprenaste oblačnosti, popoldne pa se bo na Primorskem oblačnost povečala. Dopoldne bo po nekaterih nižinah lahko nastala meglja. Čez dan bo začel pihati zahodni do jugozahodni veter. Najnižje jutranje temperature bodo -4 do 0, ob morju do 3, najvišje dnevine od 9 do 14 stopinj C.

Jutri bo v nižinskem in pribalnem pasu prevladovalo vlážno in oblačno vreme. Pojavljajo se bodo meglice in lahko tudi meglja. Zlasti ob morju in na Kasru bo možna slana. V hribovitem svetu bo vreme lepše: v notranjih predelih bo le zmerno oblačno, predalpskem pasu pa spremenljivo. V nižjih plasti ozračja bo še vedno prisotna temperaturna inverzija.

Jutri bo v vzhodnih krajih deloma jasno, drugod pa pretežno oblačno. Na zahodu bo občasno rahlo deževalo. Pihal bo veter zahodnih smeri.

PLIMOVANJE
Danes: ob 5.09 najnižje -20 cm, ob 10.45 najvišje 32 cm, ob 17.19 najnižje -51 cm, ob 23.56 najvišje 40 cm.
Jutri: ob 5.41 najnižje -18 cm, ob 11.08 najvišje 25 cm, ob 17.41 najnižje -44 cm.

MORJE
Morje je mirno, temperatura morja 10 stopinj C.

SPEŽNE RAZMERE
Kanin - Na Žlebeh 75
Piancavalo 25
Vogel 33
Forni di Sopra 30
Kranjska Gora 30
Zoncolan 30
Kravec 40
Trbiž 40
Cerkno 40
Osojščica 45
Rogla 40
Mokrine 60

Volilni poziv mačku

AUCKLAND - V novozelandskem Aucklandu so mačku poslali pismo, v katerem so ga pozvali, naj se registrira v volilni imenik. Tiana Lyes, lastnica mačke z imenom Predsednik Mijav, ni vedela, zakaj bi pravico, ki jo sicer imajo ljudje, dobil njen hišni ljubljenček. Kasneje je ugotovila, da bi bil lahko vzrok za to menjava naslova prebivališča. Oblasti so sporočile, da pisma s pozivom avtomatično pošljajo vsem naslovnikom s seznama tistih, ki so spremenili naslov. Kljub temu, da so oblasti do Predsednika Mijava, ki je ime dobil po nekdanjem kitajskem voditelju Mau Zedongu, zelo pozorne, ga lastnica že dva tedna pogreša. »Predsednika pogrešam že dva tedna. Verjetno je nekje med našim novim in starim prebivališčem. Upamo, da še vedno raziskuje,« je dejala.

Putin še hrani partizko izkaznico

MOSKVA - Ruski predsednik Vladimir Putin še vedno hrani člansko izkaznico komunistične partije nekdanje Sovjetske zveze. »Članstvo v partiji zame ni bilo obvezno. Ne morem reči, da sem se popolnoma strinjal s komunistično ideologijo, vendar pa cennim (izkaznico),« je izpostavil ruski predsednik, ki je kot agent sovjetske obveščevalne službe KGB, deloval v nekdanji Vzhodni Nemčiji. »Komunistične in socialistične ideale še vedno visoko cenim. Močno spominjam na tiste iz Biblike,« je še dejal Putin. Ruski predsednik pa je kritiziral Vladimirja Ilijca Lenina, ki ga je okril za umor ruskega carja Nikolaja II. in njegove družine leta 1918.

TOKIO - Olimpijske igre 2020

Priložnost za gospodarski razvoj

Posnetki najvišje ločljivosti K8, taksiji brez voznikov, mobilno omrežje pete generacije, a brez megalomanskega stadiona

TOKIO - Olimpijske igre v Tokiu leta 2020 ne bodo le izviv za sportnike in navijače. Dežela vzhajajočega sonca si od iger obeta tudi novo gospodarsko rast. Eno ključnih vlog bo prevzelo gospodarstvo na področju visoke tehnologije, ki pa je dobra štiri leta pred velikim izzivom. Japonci obljubljajo novo mobilno omrežje pete generacije, super ostre posnetke tekmovanj v formatu 8K, taksije, ki bodo brez voznikov peljali športnike in navijače na tekmovanja. Če bodo Japonci uresničili vse načrte, bodo svetu ob igrah ponudili tudi pravi šov visoko razvite tehnologije. Kako uspešni bodo, se bo pokazalo čez štiri leta.

Tokio je igre že gostil pred 52 leti. A leta 1964 je bilo vse enostavnejše, kot bo to leta 2020. Leta 1964 so gospodarsko rast na Japonskem beležili z dvomestnim številom. Veliki infrastrukturni projekti, pa naj bodo to avtoceste ali pa hitri vlak Shinzen, so bili takrat načrtovani in izpeljani ne glede na mnjenje ljudi in brez skrbi za okolje. Takrat so igre dale cvetočemu gospodarstvu novo moč.

Uspešno je bilo tudi gospodarstvo na področju zabavne elektronike, kateremu so igre tako rekoč omogočile preboj in dokončno uveljavitev na svetovnem trgu. Tudi doma so Japonci množično razgrabili barvne televizije, ki jih je proizvajalec Sony kupcem sicer ponudil že leta 1958, a prav igre so bile razlog za menjavo črno-belih ekranov za barvne.

Težava niso bili le TV-sprejemniki, tudi prenosi so bili do takrat le delno v barvi in z iger v Tokiu so v takrat novi tehnologiji in z barvnim prenosom gledalci lahko videli odpr-

Projekt milijardo vrednega stadiona so zavrnili

tje in sklepno slovesnost in le nekatere od športnih tekmovanj. Dve leti kasneje je prvo barvno sliko gledalcem ponudila tudi TV Slovenija, prve olimpijske igre, ki so si jih navijači po svetu lahko v celoti ogledali v barvah, pa so bile igre v Ciudad de Mexicu leta 1968.

A leta 1964 so bila podjetja v bistveno lažjem položaju kot danes. Razlike med barvno in črno-belo televizijo ni bilo treba pojasnjevati nikomur.

Manj jasna pa je razlika v kakovosti slike med današnjim Ultra HDTV (4K) in prihajajočim novim standardom Super Hi-Vison (8K). Že standard Full HD (2K) ponuja resolucijo 1920 x 1080 slikovnih točk, tehnologija 4K jih ponuja 3840 x 2160, zadnjia različica 8K pa 7680 x 4320.

Same številke sicer ponujajo veliko razliko, a večina gledalcev razlike v kakovosti slike med tehnologijo

4K in 8K ne opazi, saj človeško oko že pri tehnologiji 4K skoraj ne zaznava več slikovnih točk. Tehnologija ponuja izredno ostrino na zelo velikih ekranih, a vsaj v Tokiu se bo pri večini pojavila že težava z velikostjo dnevne sobe, kamor bo te ekrane težko namestiti. Poznavalci nove tehnologije menijo, da je razlika opazna šele pri televizorjih, ki imajo diagonalno ekrana večjo od dveh metrov.

Nova tehnologija pa ob prenosih zahteva tudi zmogljivejši prenos podatkov. Japonska televizija NHK bo satelitske prenose v tehnologiji 8K zato prvič preizkusila že letos. Tamkajšnji strokovnjaki so mnenja, da jih do pravih neposrednih prenosov z iger pri obdelavi in pošiljanju množice podatkov čaka še kar nekaj izizziv. Več pozitivnih učinkov pa tehnologija zanesljivo ponuja tudi pri ekranih, namejenih oglasom, izobraževanju, pa tu-

di video konferencam na področju medicine in znanosti.

Manj dela bo z novim ultra hitrim mobilnim omrežjem pete generacije, ki ga gradi japonski telekomunikacijski gigant NTT DoCoMo. Japonci obljubljajo do 100-krat hitrejši prenos podatkov kot doslej in omrežje, ki ga množica obiskovalcev ne bo mogla pripeljati do zastoja. To bodo obiskovalci in udeleženci iger nedvomno pozdravili, kako pa bo omrežje vplivalo na rast prodaje prenosnih telefonov japonskih proizvajalcev, pa je drugo vprašanje. Strokovnjaki so mnenja, da bodo z omrežjem ta cilj na Japonskem težko dosegli. Konkurenca iz Azije, Evrope in Amerike ne počiva.

Na priložnost čaka tudi avtomobilска industrija. Trenutno odlično posluje Toyota, a Japonci se želijo dejavno vključiti tudi v področje avtomobilov brez šoferja, ki jih trenutno razvijajo predvsem v ZDA, močno pa jih podpirajo tudi tehnološki koncerji Google, Uber in Apple. Japonci se zato vneto ukvarjajo predvsem z razvojem umetne inteligence, a je vprašanje, ali je časa do iger 2020 za ta projekt res dovolj.

Drugačje bo z olimpijsko infrastrukturo. Japonska vlada je že lani poleti ustavila gradnjo novega olimpijskega stadiona, ki naj bi imel pomicno streho in bil klimatiziran. Ocena stroškov projekta, ki ga je načrtoval zvezdniki arhitekt Zaha Hadid, je presegla milijardo evrov, kar je bilo tudi za snovalce olimpijskih iger preveč. To pa je tudi v skladu z zahtevami Mednarodnega olimpijskega komiteja, ki se v zadnjih desetletjih trudi, da stroški pri pripravi iger ne bi popolnoma ušli iz pod nadzora.

LOS ANGELES Na drugi del Avatarja treba še počakati

LOS ANGELES - Producenci drugega dela filma Avatar v režiji Jamesa Camerona so sporočili, da bo treba na film še malo počakati. Sprva je bilo predvideno, da bi nadaljevanje Avatarja v kina prišlo do božiča 2017.

Britanski BBC piše, da je morebiti prav spremembu datuma izida drugega dela Avatarja botrovala odločitvi, da producenti Vojne zvezde določijo božič 2017 za lansiranje drugega dela trilogije Sila se prebuja. Pri Twentieth Century Fox zadeve zaenkrat še niso komentirali, jasno pa je, da bi enak datum začetka projekcij dveh filmskih spektaklov na koncu obema škodoval.

Filma sta že od nekdaj v konkurenči. Na začetku meseca je film Vojna zvezd: Sila se prebuja v režiji J. J. Abramsa postal najdonosnejši film v ZDA in prevzel prvo mesto Avatarju. Kljub vsemu Avatar za enkrat ostaja film z največjim zaslužkom od prodaje vstopnic na globalni ravni.

Minuli mesec je Cameron povedal, da zaključujejo priprave za snemanje treh nadaljevanj filma, ki velja za prelomnega v rabni 3D tehnologije na filmu. Za Entertainment Weekly je dejal: »Leto in pol smo se ukvarjali z oblikovanjem. Vsi liki, scenografija in ostala bitja so bolj ali manj narejeni.«

Po poročanju portala The Wrap drugega dela Avatarja še niso začeli snemati. Prav tako ni znano, kdaj naj bi bil po novem prikazan v kinih.